

INDHOLDSPLAN

for skoleåret
2023/24

Godkendt af Skovbo Efterskoles bestyrelse maj 2023

Indholdsfortegnelse

5	INDHOLDSPLAN OG DIVERSE SKEMAER	1
5.0	PRINCIPPER FOR UDARBEJDELSE AF INDHOLDSPLAN	1
5.0.1	SKOVBO EFTERSKOLES FORMÅL	2
5.0.2	SKOVBO EFTERSKOLES SELVVALGTE VÆRDIGRUNDLAG	3
5.0.3	PÆDAGOGISKE LINJE & HOVEDSIGTE MED UNDERVISNING OG SAMVÆR	5
5.0.4	TEATERMANIFEST FOR SKOVBO EFTERSKOLE	6
5.1	ELEVER	7
5.1.1	OPTAGELSE OG SAMMENSÆTNING AF ELEVGRUPPE	7
5.1.2	DIFFERENTIERING OG NIVEAUDELING	7
5.1.3	INKLUSION	9
5.2	LÆRERNE	13
5.2.1	TILSYNSLÆREREN	13
5.2.2	FAMILIEGRUPPELÆREREN	13
5.2.3	FAGLÆREREN	13
5.3	PLANER	14
5.3.1	DAGS- OG UGEPROGRAM	14
5.3.2	WEEKENDPROGRAM	16
5.3.3	FAGOVERSIGT	17
5.4	EVALUERING	19
5.4.1	FORÆLDREKONSULTATION – EVALUERINGSRAPPORTER	19
5.4.2	STANDPUNKTSKARAKTERER	19
5.4.3	TERMINSPRØVE	19
5.4.4	FOLKESKOLES AFSLUTTENDE PRØVER	19
5.4.5	EVALUERING AF SKOLENS SAMLEDE TILBUD	19
5.5	DEN PÆDAGOGISKE VIRKSOMHED I FORB. MED KOSTSKOLEARBEJDET	20
5.5.1	MÅLTIDET	20
5.5.2	STILLE OG STUDIETID	20
5.5.3	RENGØRING & KØKKEN	20
5.5.4	FÆLLESRENGØRING	22
5.5.5	VÆRELSESRENGØRING	22

5.5.6	MADLAVNING OG KØKKENARBEJDE	22
5.5.7	TILBAGEVENDENDE ARRANGEMENTER	23
5.5.7.1	INTRODAGE [SE SKEMA: INTRO]	23
5.5.7.2	OPSTARTSTUR [SE SKEMA: OPST.]	23
5.5.7.3	GENSYNSDAG	23
5.5.7.4	EFTERSKOLERNES DAG [SE SKEMA: EF]	23
5.5.7.5	SKOVBOJUL [SE SKEMA: SKOV]	24
5.5.7.6	JULEFEST OG JULEAFSLUTNING [SE SKEMA: JP]	24
5.5.7.7	FORÆLDREDAG	24
5.5.7.8	DAG FOR NYE ELEVER [DFN]	25
5.5.7.9	IDRÆTSDAG – KARISMAJ	25
5.5.7.11	HOVEDRENGØRING [SE SKEMA: ST]	25
5.5.7.12	GALLAFEST [SE SKEMA: ST]	26
5.5.7.13	DIMMISSIONSFEST [SE SKEMA: ST]	26
5.5.7.14	FESTER & ARRANGEMENTER	26
5.5.8	DEMOKRATISK DANNELSE OG ELEVINDFLYDELSE	26
5.5.8.1	FAMILIERÅD	27
5.5.8.2	LEDE MIDDAGSMÅLTIDET	27
5.5.8.3	SPONSORLØB	27
5.5.9	TRIVSEL OG PERSONLIG UDVIKLING	29
5.5.9.1	FAMILIEGRUPPETIME	29
5.5.9.2	UNGEGRUPPER	29
5.5.9.3	SAMTALER MED FAMILIETERAPEUT/PYSKOLOG	30
5.5.10	KRISTNE ARRANGEMENTER	30
5.5.10.1	RECHARGE	30
5.5.10.2	BESØG I FORSKELLIGE KIRKER	31
5.5.10.2	TEEN EVENT	31
5.6	FAGBESKRIVELSER	32
5.6.1	OBLIGATORISKE FAG	32
5.6.1.1	DANSK	32
5.6.1.2	MATEMATIK	34
5.6.1.3	ENGELSK	36
5.6.1.4	FÆLLESTIME	42
5.6.1.5	DANNELSE OG DEMOKRATI	44
5.6.1.5.1	GØR EN FORSKEL	47
5.6.1.6	FÆLLESANDAGTER	48
5.6.1.7	BIOLOGI	49
5.6.1.8	FYSIK	51
5.6.1.9	GEOGRAFI	53
5.6.1.10	IDRÆT	55
5.6.1.11	KRISTENDOM OG LIVSOPLYSNING	55
5.6.1.12	SAMFUNDSFAG	57
5.6.1.13	HISTORIE	61
5.6.2	BOGLIGE VALGFAG & SUPPLERENDE FAG	64
5.6.2.1	TYSK	64
5.6.2.2	FRANSK	65
5.6.2.3	FYSIK/KEMI-10	68
5.6.3	LINJER	71
5.6.3.1	SKILINJE – TEAMALP	71
5.6.3.2	REJSELINJE – TEAMHONDU	72

5.6.4	SPOR	74
5.6.4.1	MUSIKSPOR	74
5.6.4.2	TEATERSPOR	79
5.6.4.3	MEDIESPOR	80
5.6.4.4	SPORTSSPOR	81
5.6.4.5	KUNSTSPOR	82
5.6.5.1	PIGEFODBOLD	84
5.6.5.2	DRENGEFODBOLD	84
5.6.5.3	MOUNTAINBIKE	85
5.6.5.4	BASKET	86
5.6.5.5	BADMINTON 1 OG BADMINTON 2	86
5.6.5.6	TOPFORM	87
5.6.5.7	BAND 1 - 4	87
5.6.5.8	KOR	87
5.6.5.9	SANGSKRIVNING	88
5.6.5.10	STUDIE- OG MUSIKPRODUKTION	88
5.6.5.11	INSTRUMENTALUNDERVISNING	89
5.6.5.12	GOURMET	89
5.6.5.13	KREA	90
5.6.5.14	BODYCARE	90
5.6.5.15	LOVSANG	90
5.6.5.16	DANS	91
5.6.6	SPECIALUNDERVISNING	92
5.6.6.2	DANSK 10+	92
5.6.6.4	MATEMATIK 10+	92
5.6.6.6	ENGELSK 10+	93
5.7	ERHVERVS- OG UDDANNELSESVEJLEDNING	94
5.7.1	ERHVERVS- OG UDDANNELSESVEJLEDNING	94
5.7.2	ERHVERVSPRAKTIK	94
5.7.3	UDDANNELSESBOG OG TILMELDING TIL UNGDOMSUDDANNELSERNE 94	
5.7.4	BROBYGNING	94
5.7.5	OSO-OPGAVE	95
5.8	ANDERLEDES UGER OG DAGE	96
5.8.1	PROJEKTOPGAVE [SKEMA: P]	96
5.8.2	SKILEJRSKOLE [SKEMA: SKI]	97
5.8.4	TEATERPROJEKT [SKEMA SE: TK1-3]	98
5.8.5	BOGLIGE UGER [SE SKEMA: BOG]	100
5.8.6	PRØVEUGER: STUDIE & PRAKTISK ARBEJDE [SE SKEMA: MP]	100
5.8.7	SPORUGE [SE SKEMA SU]	100
5.8.8	SEXUALUNDERVISNING	101
5.8.10	IDRÆTS- OG SUNDHEDSUGE (UGE 6)	102
5.8.11	FORDYBELSESUGE 2 (UGE 7)	103
5.9	SKEMAER (FINDES I SKEMADOKUMENTET)	104

5.9.1	HOVEDSKEMA [HS]	104
5.9.2	INTRODAGE [INTRO]	104
5.9.3	SPORUGE [SU]	104
5.9.4	EFTERSKOLERNES DAG [EF]	104
5.9.5	PROJEKTOPGAVE [P45]	104
5.9.6	PROJEKTOPGAVE/OSO/FAGDAGE [P-46]	104
5.9.7	SKOVBOJUL [SKOV]	104
5.9.8	JULEAFSLUTNING [JP]	104
5.9.9	TEATERUGER [TK 1 - 3]	104
5.9.10	FORDYBELSESUGER, IDRÆTS- OG SUNDHEDSUGE [F&I]	104
5.9.11	SKITUR [SKI]	104
5.9.12	TERMINSPRØVE [TP]	104
5.9.13	SKRIFTLIGE PRØVER [SP]	104
5.9.14	BOGLIGE UGER [BOG 1 - 3]	104
5.9.15	MUNDTLIGE PRØVER [MP 1 - 3]	104
5.9.16	DOKUMENTATION FOR UNDERVISNINGSDAGE	104

---

5 INDHOLDSPLAN OG DIVERSE SKEMAER

5.0 PRINCIPPER FOR UDARBEJDELSE AF INDHOLDSPLAN

Indholdsplanen er ”manualen” for arbejdet på Skovbo Efterskole.

Derfor skal den hele tiden være

- opdateret og beskrive skolens virkelighed
- tilgængelig for børn- og ungeministeriet, bestyrelse, medarbejdere og skolens brugere

Procedurer:

I foråret godkender bestyrelsen indholdsplanen for det kommende skoleår.

Den eksisterende plan suppleres med beskrivelser af nye fag. Disse beskrivelser skal være færdigbehandlet og godkendt af medarbejderråd og bestyrelse inden det nye skoleår går i gang.

På skolens netværk og hjemmeside skal der altid ligge en opdateret version af skolens indholdsplan.

Ved udgangen af et skoleår suppleres indholdsplanen med opdateret tjenestetidsplan, skemaer og aktivitetskalender for derefter at blive arkiveret under det gældende skoleår.

Forstanderen er ansvarlig for, at ovenstående procedurer overholdes

I indholdsplanen søges Bennets didaktiske model omkring det:

Undervisende, strukturerede og vejledende samvær implementeret.
Ligeledes søges Ulla Ambrosius Madsens model om det nødvendige, kontraktfæstede og frie rum implementeret.

I tilknytning til indholdsplanen er der udarbejdet arbejdsbeskrivelser, skema og kalendermateriale.

5.0.1 SKOVBO EFTERSKOLES FORMÅL

Institutionens formål er, at drive efterskole inden for rammerne af de gældende regler for frie kostskoler. Skolens virke bygger på et karismatisk kristent og folkeligt grundlag.

Overordnede kommentarer i tilknytning til formålet:

Vort mål med at drive efterskole er, at kvalificere unge til at håndtere deres nuværende ungdomsliv og deres kommende voksenliv, og samtidig give dem et spændende, udviklende og udfordrende år. Dette mål søges opfyldt ved, at skolen i sin helhed er med til at pege på den enkelte elevs muligheder frem for elevens begrænsninger.

Både gennem undervisning og samvær søger vi at opfylde lovens formål om at bibringe den unge livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse.

I vores kristne menneskesyn ligger implicit, at mennesket består af ånd, sjæl og krop, og at der er ligeværdighed mellem disse tre.

I forlængelse af formålet og vores kristne menneskesyn udkrystalliserer der sig et skolemiljø hvor:

- **eleverne kan kvalificere sig til ungdomsuddannelserne.**
(der tilbydes i et aktivt læringsmiljø at tage folkeskolens afsluttende prøver)
- **eleverne lærer at fungere socialt i et fællesskab, der stiller krav.**
(eleverne bor flere sammen, spiser sammen og deltager i mange aktiviteter sammen med skolens elever og medarbejdere)
- **eleverne lærer ansvar og selvstændighed ved at se konsekvensen af egne valg og beslutninger.**
(i samarbejde med eleven opstilles der uddannelsesmæssige mål. Disse mål søges fastholdt)
- **eleverne opmuntres til at udvise initiativ for der igennem at være med til at præge deres egen og skolens hverdag.**
(fællesarrangementer m.m.)
- **eleverne udfordres til at tage stilling til kristendommen og lade deres liv blive påvirket af kristne holdninger.**
(her tænkes mere på et personligt engagement i kristendommen end et bestemt kirkeligt tilhørsforhold)
- **eleverne får smag for et aktivt fritidsliv og udfordres til at udvikle deres kreativitet.**
(gennem musik, sport, kunstnerisk udfoldelse, debat og foredragsaftener)
- **eleverne opmuntres til at engagere sig i det omgivende samfund både lokalt og globalt.**
(gennem temadage, diskussioner, tværfaglige projekter og ekskursioner)
- **eleverne bevidstgøres om miljø- og sundhed.**
(temadage, livsstil, ernæringslære, affaldssortering, energibesparelse)

Sammenfattende foregår undervisningen i et engageret kostskolemiljø, hvor grundlaget er et kristent menneske- og livssyn. Det betyder, at vi ønsker at lade de

kristne værdier og samfundsudviklingen mødes i en holdningsdannende konfrontation.

Vi ønsker at påvirke og engagere, så ord som *ansvar, ærlighed, tillid, åbenhed, ligeværdighed, fællesskab og frihed* får et reelt og konkret indhold.

5.0.2 SKOVBO EFTERSKOLES SELVVALGTE VÆRDIGRUNDLAG

Skovbo Efterskole vedtægter §1.stk 3.

”Skovbo Efterskoles værdigrundlag er det kristne livs- og menneskesyn, som det er beskrevet i bibelen.

Dette inkluderer respekt for det enkelte menneske, samtidsrelevans i forhold til omverdenen og miljøansvar, samt personlig genoprettelse, livsglæde og fremtidshåb.”

Derfor er det en værdi for os at:

- skolen værdsætter det enkelte menneske og respekterer dets frihed til at vælge livsgrundlag.
- relationen til Jesus bliver præsenteret som noget levende, ægte og attraktivt, som kan være holdningsdannende og livsforvandlende.
- kristendommen præsenteres som noget, der er relevant for hele tilværelsen, og eleverne oplever en mangfoldighed af kirkelige udtryk.
- skolen udfordrer og udvikler hele mennesket.
- undervisningen tilpasses, så den enkelte elev udfordres maksimalt i forhold til sin faglige formåen.
- eleverne møder troværdige medarbejdere, som kan tilbyde vejledning åndeligt, fagligt og personligt.
- skolen skaber et miljø, hvor der er nærhed, positiv omgangstone og gode relationer.
- skolen skaber et miljø, hvor der er tillid, livsglæde, humor og kreativitet.
- skolen skaber et miljø, hvor frihed under ansvar er en naturlig del af hverdagen således, at eleverne lærer at tage ansvar for sig selv, for andre og for skolens fysiske rammer.
- skolen tager aktivt del i det omgivende samfund.

5.0.3 PÆDAGOGISKE LINJE & HOVEDSIGTE MED UNDERVISNING OG SAMVÆR

At undre sig

Skovbo Efterskole er en skole for teenagere i alderen 14 – 18 år.

På Skovbo er der en pædagogisk hovedstrøm i alt, hvad vi laver. Denne hovedstrøm er, at vi sammen med vores unge er på rejse gennem livet. På en lang række eksistentielle områder ønsker vi ikke at stille med en række færdige svar og er bevidste om at både elever og medarbejdere kan forandres gennem refleksion og dialog

Der er noget, der er større end os selv

er
blev En anden hovedstrøm er, at vi arbejder ud fra den forudsætning, at der er noget, der større end os selv. Vi beskæftiger os med den store historie: En skabende Gud - der menneske og dermed skabte kontakt mellem Gud og mennesket.

Vi befinder os i spændingsfeltet mellem tro og videnskab. Det betyder, at vi i naturvidenskab arbejder med det naturvidenskabelige verdensbillede som kontekst, herunder udviklingslæren og naturvidenskabens uafsluttede natur.

Vi ønsker ved dialog og oplysning at være en modkultur til religiøs, videnskabelig og politisk fundamentalisme.

Man lærer af mange ting

at På Skovbo prioriterer vi undervisningen og samværet højt. Det betyder, at vi synes, praktiske opgaver som rengøring, madlavning, fritidsarrangementer er lige så vigtige som elevens undervisning i de boglige fag.

Vi prioriterer, at den unge lærer at agere ansvarligt i vores undervisnings- og samværsmiljø.

Man udvikler sig bedst sammen med andre

Skovbo efterskole er et fællesskab af mennesker. Vi er optaget af, at vi hænger sammen som mennesker og ikke bare er ensomme satellitter, der farer af sted gennem verdensrummet.

Martin Buber har sagt, der eksisterer ikke et jeg – uden et du. Vi søger at bibringe vores unge kompetencer til agere i et socialt fællesskab, og vi vil gerne være en modkultur til en entydig individualisme.

Grundlæggende mener vi, at den unge bedst tilegner sig demokratisk dannelse og livsoplysning i samspil med andre.

5.0.4 TEATERMANIFEST FOR SKOVBO EFTERSKOLE

Manifest for TEATERHUSET ”diamanten”

**VI VIL GENETABLERE HIMMELFORBINDELSEN
UDEN AT MISTE JORDFORBINDELSEN**

Teaterhuset ”DIAMANTEN” er et sted, der pædagogisk er funderet i unges potentialer og ressourcer – en tro på, at der gennem den kreative arbejdsproces kan kaldes de mest fantastiske og smukke ting frem i enhver ung - på samme måde som en diamant dannes efter at have være udsat for tryk og slibning, og derved bliver i stand til at kunne tilbagekaste lyset på forudsigelige og uforudsigelige måder.

Vi glædes... når vi ser unge vokse i tro på livet og sig selv gennem scenisk arbejde og forståelse

Vi tænker ... at der er brug for et sted, en platform, et laboratorium som tager unge seriøst og hvor der arbejdes med teateret og dets virkemidler på et højt scenisk niveau.

Vi arbejder... med udgangspunkt i det fysiske teater, hvor udtrykket og dramaturgien bliver til i samarbejdet mellem skuespil, tekst, fysik, lys og lyd.

Vi håber ... at være med til at udbrede glæden for børn og unge ved at udtrykke sig kreativt gennem brug af kroppen.

Vi oplever.... At teateret er en kollektiv kunstart, hvor der trækkes relationelle bånd i tid og rum og at unge får et ekstra sprog at udtrykke sig med.

Vi ser.... i teatrets refleksive rum muligheder for at bryde med fordomme og frygt og i stedet skabe indlevelse og forståelse.

Vi synes... at det er sørgeligt at samfundet ser ud til at miste nuancerne i det, at man som menneske kan have en tro, og at tro mistænkeliggøres og indsnævres.

Vi ved... at det æstetiske arbejde rummer et kæmpe læringspotentiale og dét at arbejde kunstnerisk giver en ny og dybere forståelse af sig selv – den anden – os – og verden.

Vi holder... af humor, og er ikke bange for at bruge grinet i livet og teatrets, til tider, svære tematikker.

Vi tror..... at teater er, at undersøge noget og med teaterets greb fortæller vi historier om at være mennesker i vor tid. Vi udforsker menneskelige relationer – både nære – samfundsmæssige og globale ud fra en tænkning om at mennesket: ”Er et guddommeligt eksperiment af støv og ånd”

Vi provokeres..... af et samfund, hvor økonomisk vækst og effektivitet er blevet de eneste mantraer i uddannelsestænkningen. Vi tror.... på at **Himlen** og **Jorden** rører hinanden i jord, der er gødet med nærvær, respekt og relationer.

Vi drømmer... om et teater der rækker ud og lukker livet op!

5.1 ELEVER

5.1.1 OPTAGELSE OG SAMMENSÆTNING AF ELEVGRUPPE

Skovbo optager elever fra oktober måned.

Alle elever skal til optagelsessamtale. Denne samtale er egentlig en oplysningssamtale, hvor skolens liv og værdigrundlag foldes ud. På baggrund af denne samtale er det op til elev og forældre at vælge Skovbo Efterskole.

Skovbo Efterskole er åben for alle unge i aldersgruppen, der mener, at vores undervisnings- og samværstilbud vil udvikle dem.

Elevgruppen sammensættes så der er en naturlig balance mellem 9. og 10. klassetrin samt drenge og piger så vidt det er muligt

Vi optager en lille gruppe elever på 8. klassetrin- under den forudsætning at de kan integreres i vores 9. klasse og så fagligt dygtige at de kan springe et skoleår over og tage Folkeskolens afgangsprøve.

5.1.2 DIFFERENTIERING OG NIVEAUDELING

I kommentaren til vores værdigrundlag står:

”Undervisningen tilpasses, så den enkelte elev udfordres maksimalt i forhold til sin faglige formåen.”

I fagene dansk, engelsk og matematik arbejdes der med forskellige niveauer. Det ”højeste” niveau er gymnasieforberedende og det ”laveste” + niveauer er specialundervisning.

Dansk 9. klasse

Her undervises der på et niveau. Der er tilknyttet en ressourcelærer som særlig støtte om de elever, der har svært ved faget.

Dansk 10. klasse

Her er der fire niveauer: 10-3, 10-2, 10-1 og 10+, 10+ er specialundervisning
Endvidere er der yderligere niveaudeling på det skriftlige arbejde

Engelsk 9. klasse

Her undervises der på et niveau. Specialundervisningen integreres og der tilknyttes en ressource lærer.

Engelsk 10. klasse

Her er der fire niveauer: 10-3, 10-2, 10-1 og 10+, 10+ er specialundervisning

Matematik 9. klasse

Her undervises der på tre niveauer 9-2, 9-1. og 9+ Specialundervisningen foregår på 9+ holdet.

Matematik 10. klasse

Her er der fire niveauer: 10-3, 10-2, 10-1 og 10+, 10+ er specialundervisning

5.1.3 INKLUSION

På Skovbo Efterskole handler inklusion om det gode fællesskab, hvor vi alle på trods af - og med vores forskelligheder bidrager til et godt, trygt, inspirerende og lærerigt miljø.

Skovbo Efterskole er en almen boglig efterskole, men vi optager årligt ca. 7 elever med særlige behov (§25.2). Særlige behov kan fx være koncentrations- og opmærksomhedsforstyrrelser (fx ADHD, ADD). I nogle tilfælde optager vi også unge med autismespektrum forstyrrelser.

Endvidere har vi ca. 10 -15 inklusionselever. Det er elever med faglige vanskeligheder og behov for ekstra støtte.

Vi er ikke en specialefterskole, men vi har nogle tilbud og tiltag til unge med særlige behov, således at de kan deltage i efterskolefællesskabet og afslutte med Folkeskolens Afgangsprøve (fsa) eller 10. klasses Afgangsprøve.

Det er afgørende, at den unge har evnerne til at tage afgangsprøven dvs. er nogenlunde fagligt alderssvarende. Vores erfaring er også, at den unge bør være nogenlunde modenhedsmæssigt aldersvarende for at lykkes godt med sit efterskoleophold.

Optagelsesprocedure

Optagelse sker gennem et besøg på skolen og 1-2 optagelsessamtale(r) med vores afdelingsleder for inklusion. Derudover har vi behov for en aktuel skoleudtalelse og en PPR-udtalelse. Vores fokus er den unge, og vi ønsker, at han/hun skal udvikles og lykkes. På baggrund af mange års erfaring med unge med særlige behov på Skovbo Efterskole samt en faglig/pædagogisk viden vurderer vi - ud fra oplysninger og samtale, hvorvidt vi kan være et skoletilbud for den unge.

Yderlig er det vigtigt, at den unge gerne vil gå på efterskolen og vil fællesskabet, da motivation hos den unge er afgørende.

Som ung med særlig behov deltager man i efterskolelivet på lige fod med alle de andre elever.

De ekstra tiltag, vi kan tilbyde, er følgende:

- Deltagelse i +hold i dansk, matematik og dansk, dvs. hold med max 8 elever, hvor undervisningen er særligt tilrettelagt, men målet fsa eller fs10
- Mulighed for ressource lærer
- Ugentlig samtale med en struktur-/samtale lærer
- Ekstra støtte i forbindelse med mere ustrukturerede arrangementer fx projektopgave
- Medicinhåndtering

Hvilket tiltag der er nødvendigt for den enkelte elev vurderes i samarbejde med afdelingsleder, evt. PPR, forældre og den unge selv.

Lærerroller

Funktioner i arbejde med unge med særlige behov:

Underviser på +hold

Undervisningen er særligt tilrettelagt pædagogisk og fagligt i forhold til den enkelte elevs niveau og gruppens sammensætning. Der arbejdes mod at opøve en basal og solid faglig kunnen, og målet er folkeskolens afgangsprøve/10. klasse prøve. Der arbejdes struktureret med fokus på motivation og en vekselvirkning mellem individuel arbejde og læring/udvikling i det sociale samspil.

I samarbejde med afdelingsleder vurderes, hvorvidt elever skal have ekstra tid til eksamen (december).

Ressourcelærere

Som ressource lærere har man fokus på elever med særlige behov. Der hjælpes med forståelse af opgave, der guides i strategier til opgaveløsning, og der kan guides i det sociale samspil. Der hjælpes med struktur, og der kan også hjælpes med oplæsning. I nogle tilfælde handler det også om at støtte eleven i en fastholdelse af koncentration og/eller give eleven en passende pause. Som ressource lærere samarbejder man med hovedlæreren og vurderer, hvorvidt eleverne skal deltage i klasseundervisningen/ gruppeopgaver, eller ressource læreren tager elever ud til individuel undervisning. I klasserummet har ressource læreren særligt fokus på elever med særlige behov, men må selvfølgelig også hjælpe de andre elever og være med til at bidrage til et godt læringsmiljø. Består undervisningen af oplæg/ tavleundervisning hjælper ressource læreren med at holde fokus og koncentration i klassen (Ressource læreren skal også være opmærksom på, at mange unge med særlige behov mister koncentrationen og derfor ikke hører/forstår alt, hvad der bliver sagt ved tavlen, selvom de sidder stille). Som ressource lærere er man også med til at observere det sociale samspil og læringsmiljøet i klassen, hvilket deles med hovedlæreren. Yderligere sørger ressource læreren også for at hente elever på værelser og håndtere pjæk (dette gælder samtlige elever og ikke kun de unge med særlige behov). En ressource lærer er IKKE en radiatorlærer.

Struktur- og samtale lærere

Som struktur- og samtale lærere er man tilkoblet bestemte elever, og udover samværstimer, afholdes regelmæssige (ugentlige) trivselssamtaler med eleven med afsæt i faglige, sociale og personlige mål. Fokusområde kan variere i forhold til behov. Der kan arbejdes med sociale udfordringer fx på værelse eller i fællesrummet eller personlige udfordringer med fx at opføre sig socialt anstændigt, håndtere konflikter, pjæk, at komme op om morgenen, regler mv. Der arbejdes med at give eleven strategier til at løse udfordringerne. Fokusområder noteres i logbogen.

Formålet er også at skabe struktur for eleven, og derfor kan timerne også udmøntes i praktiske gøremål med i fællesskab at holde orden i skolesager, -mapper, skab og værelse. Der tydeliggøres også struktur ved at forklare skemaer, dags-/ugeplaner, særligt i forhold til anderledes dage/uger (se pkt. nedenfor). Her er det også struktur- og samtale lærerens opgave at lave synlige skemaer/struktur for eleven. I studieperioden er det struktur- og samtale lærerens opgave at strukturere og lave skema for perioden. Desuden trænes der til prøverne.

Som struktur- og samtalelærer er man også med i eventuelle konflikthåndteringer omkring eleven. Desuden har man ansvar for i samarbejde med afdelingsleder og faglærere at lave eventuelle udtalelser.

Der samarbejdes med familielæreren om fokuspunkter/samtale. Også kontakten til hjemmet koordineres i forhold til familielæreren, dog vil det oftest være samtale-/strukturlæreren som har den primære kontakt til hjemmet.

Alle funktioner kræver specialpædagogisk fokus, dvs. mest af alt at arbejde relationelt (med tålmodighed) og struktureret ☺

Logbog

Logbog, som føres over elever med særlige behov, er primært struktur-/samtalelærerens redskab til at have øje for udviklingen hos den enkelte. Derudover er uddrag brugbart i forbindelse med udtalelser. Logbogen er åben for alle lærere, dvs. at man som kontaktlærer også kan orientere sig om udviklingsforløb og fokuspunkter.

Anderledes dage/uger

Disse dage/uger er en stor udfordring for de fleste af de unge med særlige behov, derfor er det vigtigt, at de medtænkes eksplicit i støtten og samtalen:

Grundig forklaring af dagen/skema (hvad, hvor, hvem)

Opmærksomhed omkring relationer (hvem skal jeg følges med?)

Opmærksomhed omkring mad (hvor/hvordan – husk at smøre madpakke osv.)

Tilknytte en kontakt/hjælp (hvis jeg er i tvivl?) – det kan både være lærer, gi et år eller elever

Opstartstur

Skitur (*)

Projektuge (*)

Brobygning (*)

Sporuge

Teaterkoncert

Idrætsuge

Fordybelsesuger

Eksamen (studie og forberedelse)(*)

(Efterskolernes dag)

Arrangementer ud af huset

(*) kræver yderlig fysisk tilstedeværelse, vejledning og strukturering (Her planlægges særskilt støtteforanstaltninger)

Forældrekontakt

Vigtigt, at vi kommunikerer, at vi IKKE er en specialefterskole.

Starter skoleåret med en forventningsafklaring og beskrivelse af foranstaltninger og skole/hjem kontakt m forældre (afdelingsleder og/eller samtale-/strukturlærer)

Kontakt er primært i forbindelse med skolens andet skole/hjem samarbejde (trivselssamtaler og forældrekonsultation)

Før disse møder, holdes et teammøde med samtlige lærere, der er tilknyttet specialeleverne i form af en støttefunktion. Her gennemgås elever, således at

familielærer og/eller samtalelærer får information til at orientere forældre. Afhængig af eleven, vil samtale-/strukturlærer deltage i konsultationer/yderlige opkald til hjem. Det er vigtigt, at familielærer og samtale-/strukturlærer har lavet aftale om, hvem der kontakter hjemmet, og hvem der har den primære kontakt. Oftest vil det være samtale-/strukturlærerne, da denne arbejder ugentligt med eleven.

Brobygning

Øget samarbejde mellem UU-vejleder på Skovbo, afdelingsleder, samtale-/strukturlærer samt forældre, sagsbehandlere etc.

Uddannelsesplaner for unge med særlige behov koordineres mellem UU-vejleder og afdelingsleder. Samtale- og strukturlærere er med i dialogen med de unge om at udfylde uddannelsesplaner. Der laves skoleudtalelser, som kan vedhæftes til ansøgninger om videre ungdomsuddannelser (januar). Disse udformes samtale-/strukturlærer i samarbejde med afdelingsleder og UU-vejleder.

Intern videreuddannelse/udrustning

Som en del af inklusionstanken (og efterskoletanken), arbejder alle lærere med alle elever – også unge med særlige behov.

Se bl.a. også familielærerfunktionen 5.2.2

Familiegruppelæreren

Gennem medarbejdermøder og pædagogiske arrangementer videregiver afdelingsleder m.fl. konkrete tiltag i forhold til unge med diagnoser. Det kan være af både generel og specifik karakter. Der videregives og diskuteres også overordnede pædagogiske tanker og metoder. Se endv. Afsnit 5.6.6 Specialundervisning.

5.2 LÆRERNE

5.2.1 TILSYNSLÆREREN

Der altid voksne i huset på Skovbo.
Om dagen fra kl. 8.00 – 15:30 er det kontoret, der har tilsynsforpligtigheden.

På alle andre tidspunkter er der lærere, der har kostskoletilsyn.

Tilsynet omfatter:

- ledelse af måltider
- ledelse af rengøringsopgaver
- igangsætning af forskellige aktiviteter
- samtaler med elever

Ligeledes er tilsynslæreren en aktiv partner i løsningen af de konflikter, der måtte opstå i det frie rum.

I værdigrundlaget står:

”Eleverne møder troværdige medarbejdere, som kan tilbyde vejledning åndeligt, fagligt og personligt.”

Tilsynslærernes løbende samtaler med eleverne giver mulighed for at tilegne sig livsoplysning idet mange almene og eksistentielle emner som f.eks. tro, tvivl, kærester, uretfærdighed, lidelse o. lign. berøres.

5.2.2 FAMILIEGRUPPELÆREREN

Alle elever er med i en familiegruppe og hver enkelt har en familiegruppelærer. Familiegruppelæreren erstatter klasselærerfunktionen, der kendes fra Folkeskolen. Familiegruppelæreren har hver uge møde med familiegruppen, og ca. 1 gang om måneden har familiegruppelæreren en formaliseret evaluerings- og udviklingssamtale.

Det er familiegruppelæreren, der har den primære kontakt til hjemmet.

Ca. tre gange om ugen deltager familiegruppelæreren i middagsmåltidet sammen med familiegruppen.

Familiegruppelæreren hjælper også med at løfte inklusionsopgaven ved yderlig ugentlig at afse i gennemsnit ca. 15 min. til samtale med den/de elever i sin gruppe, som har særlige udfordringer. Det kan være en inklusionselev (som ikke er tilkøbt en samtale-/strukturlærer) eller elever med sociale udfordringer. Det kan også være i forbindelse med en aktuel konflikthåndtering. Indsatsen koordineres delvis i samarbejde med viceforstander og afdelingsleder.

5.2.3 FAGLÆREREN

Faglærerne har ansvaret for undervisningens tilrettelæggelse, gennemførelse og evaluering.

I undervisningen sætter vi faget i centrum og arbejder målrettet på at give eleverne en række faglige forudsætninger for at kunne gennemføre et uddannelsesforløb efter Skovbo.

5.3 PLANER

5.3.1 DAGS- OG UGEPROGRAM

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
7.15				
Vagten går en "godmorgenrunde". Bad og værelsesoprydning skal være foretaget inden morgenmad.				
7.45				
Morgenmad				
8.15 - 11.15	8.15 - 9.45			
SPOR	Boglige timer	Boglige timer	Boglige timer	Boglige timer
Musik	9.45 - 10.00			
Kunst	Servering	Servering	Servering	Servering
Medie	10.00 - 10.25			10.00 - 10.45
Sport	Andagt	Andagt	Andagt	Boglige timer
Teater	10.30 - 12.00			10.45 - 12.15
	Boglige timer	Boglige timer	Boglige timer	Boglige timer
12.05 - 13.00				12:15-12:45
Middag	Middag	Middag	Middag	Middag
13.00 - 13.45	13.00 - 13.45	13.00 - 13.45	13.00 - 13.45	12.45 - 13.30
Boglige timer	Boglige timer	Boglige timer	Boglige timer	Fællesrengøring
13.45 - 14.30	13.45 - 14.30	13.50 - 14.35	13.45 - 14.30	13.30 - 14.15
Boglige timer	Boglige timer	Boglige timer	Boglige timer	Værelsesrengøring
14.35 - 15.20	14.40 - 15.25	14.35 - 15.20	14.40 - 15.25	14.15 - 14.30
Boglige timer	Fællestime	Boglige timer	Boglige timer	Værelsestjek
15.20 - 16.05	15.20			14.30 - 15.15
Boglige timer	Servering	Servering	Servering	Familiegruppe
16.10 - 17.30	15.50 - 17.10	15.50 - 17.10	15.50 - 17.10	
Valgfag	Valgfag	Valgfag	Valgfag	
17.30 - 18.00				
Aftensmad	Aftensmad	Aftensmad	Aftensmad	
18.00 - 19.00	18.00 - 19.00	18.00 - 19.00	18.00 - 19.00	
Rengøring / Studie	Rengøring / Studie	Rengøring / Studie	Rengøring / Studie	
19.15	18.00 - 21.00	18.00 - 21.00	19.15	
Mix	Undervisning	Undervisning	evt. arrangement	
21.00 - 21.30				
Servering	Servering	Servering	Servering	
21.45				
På egen gang	På egen gang	På egen gang	På egen gang	
22.15				
Værelsestid	Værelsestid	Værelsestid	Værelsestid	
22.45				
Ro	Ro	Ro	Ro	

5.3.2 WEEKENDPROGRAM

Alle weekender er åbne og eleverne har mulighed for at være på skolen.

Eleverne må tage på weekend fredag kl. 15.30 og skal være tilbage på skolen søndag kl. 21.00.

Der er to tilsynslærere på i en weekend, og de udarbejder i samarbejde med eleverne et program for weekenden, hvor følgende indgår:

- madlavning
- rengøring
- sport og aktiviteter
- andagt m.m.

I weekenden besøges nogle gange forskellige fri- og folkekirker, og eleverne får indblik i det kristne liv i disse sammenhænge.

5.3.3 FAGOVERSIGT

Undervisning og samvær		
Klassetrin	9. klasse	10. klasse
Boglig undervisning		
Dansk	7	6*
Matematik	5	4*
Engelsk	3	4*
Tysk eller fransk	3	3
Fysik/kemi	4	2
Biologi	1	
Geografi	1	
Historie	1	
Samfundsfag	2	
Kristendom	1	
Dannelse og demokrati		3
Andagt	1,25	1,25
Fællestime	1	1
Valgfag for 10.klasse		
Badminton 1		2
Badminton 2		2
Topform		2
Band TOKIO		2
Sangskrivning 1		2
Krea		2
Bodycare		2
Linjer, Spor og Valgfag		
Sportimer	3,7	3,7
Valgfagstimer	0-10	0-10
Rejselinjer	2	2
Pædagogisk tilrettelagt samvær		
Studietid og rengørring	5,3	5,3
Lektielæsning	1	01.feb
Fællesrengørring	1	1
Værelsesrengørring	1	1
Familiegruppe	1	1
Værelsestjek	0,25	0,25
*Dansk, Matematik og Engelsk i 10.klasse er niveaudelt		
Udgangspunktet er at 1 lektion er 45 min		

Spor

Musik
Teater
Medie og journalistik
Sport
Kunst

Linjer

TeamALP (skilinjje)
TeamHONDU (rejselinje, 10.klasse)

Valgfag

Sportsorienterede valgfag

Basket
Drengefodbold
Pigefodbold
Badminton 1 (10.klasse)
Badminton 2 (10.klasse)
Topform (10. klasse)

Musikvalgfag

Band OSAKA
Band TOKYO (10.klasse)
Band YOKOHAMA
Band YONO
Kor
Sangskrivning 1 (10.klasse)
Studie- og musikproduktion 1
Studie- og musikproduktion 2
Instrumentalundervisning: Trommer, klaver, guitar, bas og sang

Andre valgfag

Gourmet
Krea LB (10. klasse)
Bodycare (10.klasse)

Klubber

Lovsang
Dans
ReCharge
Ungegrupper

5.4 EVALUERING

5.4.1 FORÆLDREKONSULTATION – EVALUERINGSRAPPORTER

Det er familielæreren, der formidler forskellige evalueringer til forældre.

Forældresamarbejde er tilrettelagt således:

- Inden 15. september har familielæreren en telefonisk trivselskonsultation med forældre i gruppen.
- Inden efterårsferien udfylder alle faglærere et evalueringspapir (elevplan) for den enkelte elev.
- I oktober/november indkaldes forældrene til konsultationer.
- Her snakker familielæreren med alle forældre i gruppen af 20 min. varighed.

Alle lærere er til stede på de to konsultations eftermiddage/aftener og når de ikke har familiegruppekonsultationer står de til rådighed ved de fagfaglige konsultationer.

Endvidere er der cafe, hvor der er mulighed for at tale med forstanderen.

- I december måned gives halvårskarakterer i fagene. Disse sendes til elevernes forældre inden juleferien.

5.4.2 STANDPUNKTSKARAKTERER

I december måned gives der standpunktskarakterer i alle de boglige fag

5.4.3 TERMINSPRØVE

I foråret afholdes terminsprøver i fagene: Dansk, matematik, engelsk, tysk, geografi, biologi og fysik.

Formålet er at gøre eleverne trygge ved prøveformen ved de skriftlige prøver.

5.4.4 FOLKESKOLENS AFSLUTTENDE PRØVER

Der tilbydes folkeskolens afgangsprøver.

5.4.5 EVALUERING AF SKOLENS SAMLEDE TILBUD

I forbindelse med arrangementet Skovbojul udfylder skolens forældre et skema til brug ved den årlige forældretilfredshedsundersøgelse.

5.5 DEN PÆDAGOGISKE VIRKSOMHED I FORB. MED KOSTSKOLEARBEJDET

5.5.1 MÅLTIDET

Vi betragter fællesskabet om måltidet som meget vigtigt. Til middagsmåltidet sidder eleverne ved faste borde i familiegrupper, og der lægges vægt på samtalen under måltidet. Middagsmåltidet indledes med bordvers eller bordbøn for at markere taknemmelighed over livet. Vi værner meget om vores måltidssituation og ønsker med denne at give eleverne en oplevelse af et stort fællesskab. I måltidssituationen lærer eleverne at tage hensyn til andre og vente på hinanden.

Middagsmåltidet er også stedet, hvor eleverne lærer at kommunikere til en stor forsamling. Her annoncerer eleverne forskellige frivillige tiltag som sport, andagter, løb, interessegrupper o. lign. På denne måde er måltidssituationen med til at bidrage til elevernes demokratiske dannelse og folkelige oplysning.

På skift har familiegrupperne ansvar for at styre måltiderne. Her følges den procedure der er beskrevet i 5.5.8.2 Lede middagsmåltidet

5.5.2 STILLE OG STUDIETID

Efter aftensmåltidet er der studietime for 75% af skolens elever. Studietimens formål er, at skabe rum for lektielæsning. Eleverne skal være enten i klasselokale A, eller på deres eget værelse.

Der er ikke tale om lektiehjælp, men elevens egen selvstændige lektielæsning. Der kan evt. være ”gi-et-år” medarbejdere til stede ved lektielæsningen.

5.5.3 RENGØRING & KØKKEN

RENGØRING, KØKKEN OG PRAKTISKE OPGAVER

På Skovbo Efterskole er det eleverne, der sammen med medarbejderne har ansvaret for at hele hverdagen fungerer.

Som ramme for dette er fastlagt nogle daglige rutiner.

Formål

Formålet er, at eleverne lærer at fungere i et socialt fællesskab, hvor den enkeltes initiativ og ansvarlighed er nødvendig for, at fællesskabet skal fungere.

Her oplever eleven at være aktør i et folkeligt fællesskab, hvor elevens individualitet og det store fællesskab skal spille sammen.

18.00-job

Kl. 18.00 gøres skolen rent til hverdag. Det er organiseret sådan, at 25% af eleverne deltager i dette sammen med de tilsynsførende lærere. Formålet med dette er at lære eleverne ansvarlighed over for skolens fysiske rammer.

Rengøringen planlægges og gennemføres af elever og lærere i fællesskab.

Daglige job

Hver elev er tildelt et dagligt ansvarsområde hver anden uge. Der laves nye planer hvert kvartal.

Områderne indbefatter køkkenfunktioner såsom borddækning, servering og opvask samt rengøringsopgaver i forbindelse med lukningen af skolen kl. 21.45

Gennem disse opgaver lærer eleverne om hygiejne og miljømæssig håndtering af affald.

5.5.4 FÆLLESRENGØRING

Formål

Formålet med fællesrengøring er, at eleverne motiveres til og lærer at tage ansvar for det fælles miljø, de færdes i.

Faget skal endvidere give eleverne kompetencer til at klare de praktiske opgaver i familie- og voksenlivet.

Indhold

Op til en weekend gøres skolen grundigt rent. Eleverne inddeles i teams og der udnævnes en leder for hvert team. Disse teams instrueres i at arbejde med det samme område og lærer på denne måde at gøre grundigt rent.

5.5.5 VÆRELSESRENGØRING

Formål

Formålet med værelsesrengøring er, at eleverne motiveres til og lærer at tage ansvar for deres eget værelse.

Faget skal endvidere give eleverne kompetencer til at klare de praktiske opgaver i familie- og voksenlivet.

Indhold

Værelsesrengøring laves en gang om ugen fredag eftermiddag fra kl. 13.30 til 14.15. Elever, der bor på samme værelse, skal i fællesskab gøre værelset rent.

Til hvert værelse er der udpeget en medarbejder som står for tjek og godkendelse i forbindelse med værelsesrengøringen.

Der arbejdes i faget på en miljømæssig bevidstgørelse ved at lære eleverne korrekt dosering af rengøringsmidler og en miljöhensigtsmæssig håndtering af affald.

Faget regnes ikke som et egentligt skolefag, da der ikke forbruges lærertimer.

5.5.6 MADLAVNING OG KØKKENARBEJDE

Køkkenuge

En uge om året tages eleven ud af den almindelige undervisning for at få undervisning i køkkenet.

Formål

At eleverne lærer om madlavning og hygiejne.

Indhold

Eleverne deltager under vejledning af skolens økonoma og køkkenpersonale i alle køkkenets funktioner: Planlægning, madlavning, bagning, rengøring og opvask.

I forbindelse hermed lægges der vægt på, at eleverne tilegner sig gode vaner med hensyn til køkkenhygiejne og miljømæssig håndtering af affald

5.5.7 TILBAGEVENDENDE ARRANGEMENTER

5.5.7.1 INTRODAGE [SE SKEMA: INTRO]

Skoleåret starter op med to introdage. I forlængelse af velkomstdagen, hvor eleverne ankommer sammen deres forældre, arbejdes resten af dagen og den følgende dag med at introducere eleverne til Skovbo Efterskole.

Formål

Formålet med introdagene er at ryste eleverne godt sammen samt at præsentere og indføre eleverne i skolens daglige rutiner.

Indhold

Introdagene er de to første skoledage i året. Her tilrettelægges et varieret forløb, der tilgodeser både nye og gamle elever.

Der arbejdes med følgende ting:

- Gennemgang af skolens regler
- Præsentation af skolens rutiner i forbindelse med køkken, rengøring og job
- Gennemgang af skema

I introdagene afvikles en individuel samtale mellem eleven og dennes familielærer.

5.5.7.2 OPSTARTSTUR [SE SKEMA: OPST.]

Formål

At ryste eleverne godt sammen og medvirke til, at eleverne bringes til at fungere godt sammen i skolemiljøet. Endvidere er turens formål at give den enkelte elev mulighed for at tilegne sig sociale kompetencer.

Indhold

Turen varer i to dage. Der arbejdes med teambuilding med henblik på at skabe forståelse for de små og store fællesskabers betydning.

5.5.7.3 GENSYNSDAG

Formål

At elever, der har gået her i de sidste to år, får lejlighed til at mødes igen.

Indhold

Dagens indhold hygge og samvær, hvor gamle minder vækkes til live.

5.5.7.4 EFTERSKOLERNES DAG [SE SKEMA: EF]

Formål

Formålet med efterskolernes dag er at åbne dørene for offentligheden og i fællesskab at give kommende elever smagsprøver på, hvad Skovbo Efterskole er.

Indhold

På Skovbo arbejder vi meget med at give eleverne ejerskab af Skovbo med det formål, at de oplever, at de er en del af et stort fællesskab. Efterskolernes dag ligger den sidste søndag i september, og på dette tidspunkt har eleverne noget af Skovbokulturen inde under huden. Dermed bliver eleverne de bedste ambassadører og kommunikatorer af, hvad Skovbo Efterskole er. Denne dag præsenterer sporene den første måneds arbejde. Eleverne laver rundvisninger og står for cafe m.m. denne dag.

5.5.7.5 SKOVBOJUL [SE SKEMA: SKOV]

Skovbojul er skolens familiedag.

Formål

At skabe et gode relationer mellem skole, unge og forældre.

Indhold

Ved arrangementet inviteres forældre, søskende og anden familie. Elever og lærere har lavet forskellige boder, hvor man kan købe lys, dekorationer, adventskranse, bolsjer, honningkager og andet. Der arrangeres terrænløb for de mindre søskende. Omkring middagstid afvikles Skovbos ”bespisningsunder”, hvor vi beværter de ca. 400 gæster med traditionel julemad. Om eftermiddagen er der samling med fællessang og julekoncert med skolens musikhold.

5.5.7.6 JULEFEST OG JULEAFSLUTNING [SE SKEMA: JP]

Formål

At lære eleverne at holde fest og glæde sig over livet. At skabe rum for innovation og kreativitet

Indhold

Dagen før eleverne skal hjem på juleferie afholdes skolens årlige julefest. Festen starter med forberedelse og idégenerering sammen med eleverne. Her udvikles innovative og kreative idéer i forhold til et valgt tema og disse idéer realiseres håndværksmæssigt under fortsat evaluering i samarbejde med en lærer.

Selve festen indeholder samarbejdsøvelser, danske som engelske, traditionelle som utraditionelle julesange. Ydermere undervises og guides der i hold om god festførelse og dannelse. Festen afsluttes med en andagt med fokus på julens kristne budskab.

Den dag eleverne tager på juleferie, startes med at rydde op efter aftenens fest og derefter gøres der hovedrent på skolens fællesarealer under vejledning og introduktion af medarbejdere. Afslutningsvis holdes en juleandagt, hvor vi sætter fokus på den kristne juls egentlige budskab.

5.5.7.7 FORÆLDREDAG

Formål

At skabe et gode relationer mellem skole, unge og forældre.

Indhold

Forældredagen er for skolens elever og deres forældre. Forældredagen indeholder et relevant foredrag for forældre og de unge. Endvidere er der orientering for forældre og elever om ungdomsuddannelserne. I den anden del af forældredagen viser eleverne skolens årlige teaterkoncert for deres forældre.

5.5.7.8 DAG FOR NYE ELEVER [DFN]

Formål

At introducere Skovbo Efterskole til det kommende elevhold.

Indhold

Dagen indeholder en fællessamling for nuværende og kommende elever, samt deres forældre. I denne samling er der fællessang og fælles introduktion til efterskolelivet. Efterfølgende mødes de nuværende og de nye elever på værelserne og udveksler erfaringer og forventninger. Senere "leger" lærerne med de nuværende og gamle elever, med det formål at skabe tryghed hos de nye elever omkring deres start på Skovbo. Samtidig afholdes et dialogforedrag for forældre med det formål at gøre forældrene til kompetente efterskoleforældre. Dagen afsluttes med lovsang og andagt. Formålet med dette er at introducere både elever og forældre til vores identitet som kristen frikirkeskole.

5.5.7.9 IDRÆTSDAG – KARISMAJ

Formål

At udfordre eleverne til et aktivt fritidsliv og lade dem opleve Skovbo Efterskole i en stor sammenhæng, og at vores elever møder andre unge fra andre efterskolekulturer.

Indhold

Idrætsdagen Karismaj er opstået i et samarbejde mellem forskellige "karismatiske" skoler. (Efterskolen Kildevæld, Mariager Efterskole, Efterskolen Frydensberg, Sdr. Bork Efterskole, Rudehøj Efterskole, Efterskolen Lindborg, Ålborg Efterskole og Skovbo Efterskole) Dagen indeholder en række holdkonkurrencer og en række alternative aktiviteter. Dagen slutter af med et stort fællesarrangement med musik, præmieoverrækkelser og orientering fra de involverede skolers landsdækkende elevforening.

5.5.7.11 HOVEDRENGØRING [SE SKEMA: ST]

Formål

At lære eleverne ansvarlighed for og glæde ved praktisk arbejde.

Indhold

I den sidste tid bruger eleverne en formiddag på sammen med lærerne at rydde skolens fællesarealer op og rengøre disse grundigt. Endvidere bruges der tid på at pakke elevernes værelser ned og rengøre disse.

Det skal bemærkes, at ovenstående ikke erstatter skolens årlige hovedrengøring, som foretages af skolens praktiske personale i den første uge i sommerferien

5.5.7.12 GALLAFEST [SE SKEMA: ST]

Formål

At lære eleverne at holde fest og glæde sig over livet.

Indhold

Gallafesten er elevernes fest, som 10.kl. planlægge.

Som forberedelse til festen undervises der i lancier. Under festen medvirker eleverne med musik, teater, historier og fortællinger fra skoleåret.

5.5.7.13 DIMISSIONSFEST [SE SKEMA: ST]

Formål

At markere at skoleåret er slut

Indhold

Dimissionsfesten afholdes på sidste skoledag. Her deltager elever og deres forældre. Udover fællessang m.m. får eleverne overrakt deres prøvebeviser.

Afslutningsvis bedes en bøn for at udtrykke taknemmelig over et dejligt skoleår og fællesskab.

5.5.7.14 FESTER & ARRANGEMENTER

Formål

At lære eleverne at holde fest og glæde sig over livet

Indhold

En del af Skovbo efterskoles kristne identitet er: At Gud har skabt livet .... Og at livet er en ret god opfindelse. C.S. Lewis har sagt: ”Glæde er et sikkert tegn på Guds tilstedeværelse”

På Skovbo arbejder vi med, at kristenlivet gennemsyrrer hele menneskelivet. Derfor er det også en form for ”gudstjeneste”, når vi holder fest.

Skovbos fester og arrangementer arrangeres af familiegrupperne to og to
Eleverne byder ind med film, DJ's, mad, konkurrencer, musik, dans m.m eller andre ting.

5.5.8 DEMOKRATISK DANNELSE OG ELEVINDFLYDELSE

På Skovbo Efterskole ønsker vi at bidrage til at eleverne bliver aktive medborgere i et demokratisk samfund. Vi arbejder med ansvarlighed og demokratisk dannelse på mange måder i det nødvendige, kontraktfæstede og frie rum.

Nedenfor er beskrevet nogle felter hvor den demokratiske dannelse- og elevindflydelse/involvering strukturelt kommer til udtryk.

5.5.8.1 FAMILIERÅD

Formål

At skabe en ramme, hvor eleverne har reel medindflydelse

Indhold

Fra hver familiegruppe udvælges en repræsentant til familierådet. Det betyder, at familierådet består af 12 medlemmer.

Familierådets primære opgave er, at skabe bro mellem elever og medarbejdere. Det betyder, at familierådet formidler ideer og ønsker fra eleverne, men også at de åbent italesætter og interagerer i forhold til de problematikker, der behandles. Familierådet evaluerer/behandler sammen de ting, der er snakket om i familiegrupperne om skolens liv og dagligdag.

Eventuelle emner:

- Sprogkultur
- Måltidskultur
- Lektier
- Mobil- og computerkultur
- Social trivsel - mobning

Familierådet holder nogen møde i rengøringstimen fredag og derudover efter behov. Der er en lærer tilknyttet som vejleder.

Familierådet råder endvidere over et beløb på 10.000 kr. til at lave elevaktiviteter (tur, fest eller lign. i den sidste del af foråret. Dette beløb forøges med 1.000 kr om måneden. Hvis der ødelægges ting modregnes dette. Der kan også arbejdes med at indbygge en belønning for ”god energiadfærd”.

5.5.8.2 LEDE MIDDAGSMÅLTIDET

Formål

At lære eleverne at tale i og lede en stor forsamling, samtidig med at de udvikler medansvarlighed i det store fællesskab.

Indhold

Familiegrupperne har på skift ansvar for middagsmåltidets afvikling.

Start, bordvers/bøn - afslutning og beskeder.

Proceduren for måltidets afvikling følges.

Familielæreren introducerer, støtter og følger op på hvordan opgaven er løst.

5.5.8.3 SPONSORLØB

Formål

At lære eleverne lærer at der er en verden uden for dem selv

Indhold

I faget dannelse og demokrati planlægger en gruppe elever sponsorkøb, der finder sted fredag før efterårsferien.

Eleverne står for den praktiske afvikling, kontakt til sponsorer og i fællesskab findes 1 - 3 projekter i den tredje verden man ønsker at støtte.

5.5.9 TRIVSEL OG PERSONLIG UDVIKLING

5.5.9.1 FAMILIEGRUPPETIME

Formål

Formålet med familiegruppetimen er, at hver enkelt elev får en personlig kontakt til en voksen, gennem et ugentligt samvær og en månedlig samtale. Endelig er det familiegruppelæreren, der står for den primære kontakt til elevens hjem.

Indhold

Familiegruppetimen består af 45 min fælles samtale.

Fællessamtalen bruges til at snakke om skolens sociale miljø. Følgende emner tages op i disse samtaler:

- Elevernes trivsel
- Lektier
- Skolens arrangementer
- Mobning
- Forskellige problemfelter, der knytter sig til et efterskoleophold

Det forventes, at familielæreren har ca. en månedlig samtale med sine familieelever. Samtalen kan f.eks. ligge på vagten, i rengøringstimen eller på specielt afsatte tidspunkter.

Samtalen følger et samtale skema, hvor der arbejdes med følgende ting:

- Elevens sociale trivsel
- Elevens forhold til voksne
- Elevens faglige udvikling

Familiegruppelæreren kontakter hjemmet telefonisk inden efterårsferien og orienterer forældrene om elevens trivsel m.m.

Se endvidere under 5.4.1.

Familiegruppen vælger en repræsentant til familierådet se 5.5.8.1

5.5.9.2 UNGEGRUPPER

Skilsmisse er noget mange børn og unge oplever – også på vores skole. Når børn oplever brud i deres familie, får de ofte nye tanker og spørgsmål. Her på skolen lægger vi stor vægt på at støtte den enkelte elev så meget som muligt, der sker vigtige ting i deres liv. Derfor er familiebrud også et særligt fokusområde på Skovbo. Vi vil derfor gerne så tidligt som muligt orienteres af jer forældre, når der sker forandringer i barnets liv.

Vi har også et konkret tilbud til vores elever.

Uanset om skilsmissen har været/er rolig og skånsom eller konfliktfyldt, viser erfaringer, at børn/unge tumler med spørgsmål, som de har glæde af at få delt med andre i et trygt og neutralt miljø. Vi tilbyder derfor et gruppetilbud, til elever, hvis forældre er skilt.

Ideen til disse samtalegrupper har vi hentet fra den private non-profit organisation Center for Familieudvikling, der også har uddannet vores noget af vores personale til at lede grupperne. I kan læse mere om centeret på www.familieudvikling.dk

Indhold:

I gruppen får eleverne mulighed for frit at dele deres tanker og følelser omkring bruddet med jævnaldrende i samme situation. De voksne har tavshedspligt, og det betyder, at gruppelederen ikke fortæller personlige oplysninger videre til andre. Samtalegrupperne er ikke tænkt som et terapeutisk forløb, men som et frirum, hvor unge deler oplevelser, erfaringer og tanker med hinanden, og herigennem får konkrete redskaber og strategier til at være barn med skilte forældre.

Vi kommer til at tale om de livsvilkår som de fleste delebørn har:

- Om selve bruddet (mange har faktisk aldrig talt om denne dag med nogen).
- Hverdage og mærkedage
- Nye medlemmer i familien (pap/bonus osv.)
- Savn

5.5.9.3 SAMTALER MED FAMILIETERAPEUT/PSYKOLOG

Formål

Formålet er at støtte op om sårbare unge, der har ting med i deres bagage, der kræver særlig støtte og samtale.

Indhold

Alle mennesker er forskellige, og vores elever kommer med hver deres bagage af livserfaringer. Nogle unge har erfaringer og livsvilkår, der gør livet svært og begrænser deres handlemuligheder.

Det kan være, at de har været udsat for massiv mobning i deres tidligere skoleforløb, det kan være problemer med forældre, problemer med at fungere socialt, sygdom eller noget helt andet.

Funktionen varetages af en lærer (BB) i samarbejde med forstander og viceforstander.

5.5.10 KRISTNE ARRANGEMENTER

5.5.10.1 RECHARGE

ReCharge er frivillige kristne samlinger, hvor unge laver trosudforskning. Et fundamentalt princip er at samlingerne er frivillige.

Der arbejdes med samtale om bibelen
Samtale om forskellige etiske og åndelige emner.
Der arbejdes med forskellige former for lovsang.
Der arbejdes med en høj grad af elevinvolvering.

Det er primært Christian Friberg og Skovbo's Gi`et år medarbejdere, der har ansvar for ReCharge-arrangementerne.

5.5.10.2 BESØG I FORSKELLIGE KIRKER

Vi arrangerer frivillige besøg i forskellige kirker året igennem.
En lærer står for kontakt.

Skolen står for transport.

5.5.10.2 TEEN EVENT

Teenevents er kristne arrangementer, der afholdes ca. tre gange om året.
Arrangementerne er obligatoriske for alle skolens elever og der inviteres unge fra teenageklubber rundt omkring på Sjælland.

Det er Oliver Ohlsen [OO], der er hovedansvarlig for Teen Event sammen med Gi`et år medarbejderne og en gruppe lærere [HK,MJ,MD, og JM] og der lægges vægt på en stor elevinvolvering i musik, teater m.m.

Sammen med eleverne arbejdes der med PR, lovsang, konkurrencer, multimedie og forkyndelse.

5.6 FAGBESKRIVELSER

5.6.1 OBLIGATORISKE FAG

5.6.1.1 DANSK

Klassetrin
9. og 10.
Prøve
FP9 og FP10
Timetal
7 lektioner 9. klasse og 6 lektioner i 10. klasse
Undervisere i faget:
9.a Birgitte Borup (BB)
9.b Line Bay-Madsen (LB)
10 – 1 Mathias Dirchsen(AM)
10 – 2 Christian Friberg (CFB)
10 – 3 Miriam Hoel (MH)
10+ Line Bay-Madsen (LB)
Noveller
Romaner
Lyrik
Sagprosa (både fra informations- og opinionsgenren)
Spillefilm
Kortfilm
Folke- og kunsteventyr
Kunstabilleder
Reklamer
Pressefotos
Reality-tv
Dokumentarfilm
Nogle af de udvalgte tekster vil være af dansk litteraturs kanon fx Karen Blixen, H.C. Andersen, Herman Bang, Tove Ditlevsen

Formål

Formålet med undervisningen i faget dansk er at fremme elevernes oplevelse og forståelse af sprog, kommunikation, litteratur og andre æstetiske udtryksformer som kilder til udvikling af personlig og kulturel identitet og livsoplysning. Faget skal fremme elevernes indlevelsesevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse. Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Undervisningen skal styrke elevernes beherskelse af sproget og udvikle en åben og analytisk indstilling til samtidens og andre perioders og kulturers

udtryksformer. Undervisningen skal udvikle elevernes udtryks- og læseglæde og kvalificere deres indlevelse og indsigt i sprog, litteratur og andre æstetiske udtryksformer, fagtekster, sprog og kommunikation.

Undervisningen tilpasses, så den enkelte elev udfordres i forhold til sin faglige formåen.

Kompetenceområder og mål:

Læsning:

Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere teksters betydning i deres kontekst.

Der arbejdes bl.a. med, at eleven kan vurdere tekstens afsender og målgruppe. Der arbejdes med læsestrategier. I forbindelse med sprogforståelse arbejdes bl.a. med sproglige virkemidler, begreber samt ordvalgets betydning for budskab. Der er også fokus på tekstforståelse og elevens evne til at sætte teksten i sammenhæng. Der arbejdes med kildekritisk søgning, bl.a. i forbindelse med søgning på nettet.

Fremstilling:

Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation.

Der arbejdes bl.a. med planlægning og forberedelse bl.a. i form af viden om disposition, research, procesarbejde og formidlingsmetoder. Der er fokus på, at eleven får viden om genretræk, layout og grammatik, stavning og tegnsætning – og ud fra dette kan fremstille tekster med en god kommunikation.

Fortolkning:

Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.

Der arbejdes med indlevelse og oplevelse. Der er fokus på analyse, metoder og elevens

evne til at undersøge en tekst ud fra fokus på - og viden om - samspillet mellem sprog, genre, indhold og virkelighed. Derudover er der fokus på, at eleven har viden om genre, sprog, symbolik, fortæller, forfatter og værk. Der arbejdes med forskellige fortolkninger og diskussioner af disse. Der gives rum og fokus på refleksion, vurdering og perspektivering af tekst. I forbindelse med perspektivering arbejdes der både med at kunne perspektivere til en aktuel problemstilling, at sætte teksten i sammenhæng med kultur, litterær periode samt at sætte teksten i relation til mulige fremtidsperspektiver.

Kommunikation:

Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.

Der arbejdes med dialog, aktiv deltagelse, åbenhed og respekt samt evnen til at benytte og analysere argumentation. Der arbejdes også med kropssprog,

kommunikationsetik og sproglig bevidsthed. Der er fokus på, at eleven har viden om sprog og sprogbrug, sprogets variation og forskellige funktioner i forhold til forskellige situationer.

5.6.1.2 MATEMATIK

Klassetrin	
9. og 10. klasse	
Prøve	
FP9 og FP10	
Timetal	
5 i 9. klasse og 4 i 10. klasse	
Undervisere i faget	
9.A	Claus Møller Bæk (CB)
9.B	Abu Sidek (AA)
10+	Christoffer Elkjer (CE)
10-1	Ivan Jakobsen (IJ)
10-2	Abu Sidek (AA)
10-3	Claus Møller Bæk (CB)
Bøger og undervisningsmaterialer	
En stor del af undervisningen tager udgangspunkt i undervisningsmateriale produceret af skolens egne matematiklærere. Dette undervisningsmateriale dækker alle førnævnte matematiske emner. I tillæg til skolens eget undervisningsmateriale benytter skolen sig af online-bogsystemet Matematikfessor, hvor eleverne kan løse opgaver og se undervisningslektioner.	
IT inddrages i høj grad, især programmerne Microsoft Excel, Microsoft Word, Wordmat, CAS og Geogebra.	

Formål

På Skovbo Efterskole følger vi Undervisningsministeriets vejledninger formuleret i Fælles Mål for matematik 2019.

Formålet med undervisningen i faget matematik er, at eleverne udvikler matematiske kompetencer og opnår viden og kunnen således at de bliver i stand til at begå sig hensigtsmæssigt i matematikrelaterede situationer vedrørende dagligliv, samfundsliv og naturforhold.

Undervisningen skal være med til at lede eleverne hen mod en oplevelse og erkendelse af matematikkens rolle i kulturelle og samfundsmæssige sammenhænge.

Endvidere sigter vi mod at forberede den enkelte elev bedst muligt til videre uddannelse.

Undervisningen skal medvirke til, at eleverne oplever og erkender matematikkens rolle i en kulturel og samfundsmæssig sammenhæng. Med henblik på at kunne tage ansvar og øve

indflydelse i et demokratisk fællesskab skal eleverne kunne forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse

Indhold

Undervisningens grundlag

Grundlaget for undervisningen er beskæftigelse med tal, regning og geometrisk beskrivelse og analysering knyttet til dagligdag og omverden.

Gennem arbejdet med konkrete problemstillinger og undersøgelser skabes der baggrund for at udvikle faglige beskrivelsesmidler og for erkendelse af generelle sammenhænge.

Undersøgelser, systematiseringer og ræsonnementer er bærende for udviklingen af matematisk viden og kunnen.

I de indledende uger af skoleåret inddeles eleverne i 10.klasse på hold efter niveau og behov. Dette gøres for at eleverne kan modtage undervisning særligt rettet mod deres niveau.

IT indgår som en naturlig del af undervisningen.

De matematiske emner, som 9. og 10. klasse vil blive undervist i, er:

- * Statistik
- * Sandsynlighed og kombinatorik
- * Grundlæggende algebra
- * Økonomi
- * Geometri
- * Trigonometri
- * Funktioner
- * Ligninger

Det forventes at eleverne i 10. klasse går til den mundtlige 10. klasses prøve, da dette i sig selv er studieforberedende.

Arbejdsformer og metoder:

I matematikundervisningen veksles der mellem klasseundervisning, gruppearbejde og individuelt arbejde.

Undervisning vil i perioder være baseret på alternative materialer, værktøjer, arbejdsformer, IT samt mindre projekter så den enkelte elevs forståelse, interesse og læring bliver stimuleret i videst omfang.

Eleverne kommer til at arbejde med matematikkens opbygning og hvordan fagets begreber og metoder kan anvendes i praksis. I dette arbejde indgår systematiseringer og ræsonnementer i relation til matematikkens anvendelse, men også i relation til teoretiske overvejelser.

Hjælpemidler:

Eleven skal medbringe: Bærbar computer, lommeregner, lineal, passer og vinkelmåler. Programmer og software som Word, Excel og PowerPoint er ikke nødvendige at anskaffe, da disse programmer er gratis, mens man er elev på Skovbo Efterskole.

Evalueringsformer:

Til evaluering af undervisningen anvendes formativ evaluering. Dette kommer til udtryk på følgende måder:

* Eleverne afleverer regelmæssigt lektier.

* En løbende evaluering af og samtale med den enkelte elev vedrørende:

o Elevens og klassens trivsel

o Interesser og ønsker

o Arbejdsindsats

* Arbejdet med opgaver på Matematikfessor giver automatisk tilbagemelding til læreren om den enkelte elevs styrker og svagheder.

* Skolens intranet indeholder mulighed for at designe tests, fx multiple-choice.

5.6.1.3 ENGELSK

Klassetrin	
9. og 10.kl.	
Prøve	
FP9 og FP10	
Timetal	
3 timer ugentligt i 9. kl. og 4 timer ugentligt i 10 kl.	
Undervisere i faget	
9-A	Christian Friberg (CFB)
9-B	Allan Møller (AM)
10+	Linda Søgaard Rasmussen (LR)
10-1	Miriam Hoel (MH)
10-2	Helen Mikkelsen (HM)
10-3	Christian Friberg (CFB)
Bøger og undervisningsmaterialer	
Udvalgte tekster fra diverse undervisningsmaterialer og artikler med aktuelle emner fra diverse medier.	

Formål

Formålet med undervisningen i engelsk er, at eleverne tilegner sig sproglige og kulturelle kundskaber og færdigheder, således at de kan anvende engelsk som

kulturteknik i forskellige sammenhænge, udvikler bevidsthed om sprog og sprogtilegnelse og opnår indsigt i det engelske sprogs globale rolle. Herunder hører demokratiske dannelses-processer i den engelsktalende verden, baseret på de universelle værdier, som er formuleret i Menneskerettighedserklæringen.

Delmål

Efter 9. klassesettrin:

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forstå hovedindhold og specifik information inden for forskellige genrer af talt engelsk
om en række udvalgte emner af personlig, kulturel og samfundsmæssig relevans
- forstå hovedindhold og specifik information af lyd- og billedmedier, der også omfatter
udvalgte regionale og sociale varianter af talt engelsk
- forstå skrevne tekster inden for forskellige genrer om en række udvalgte emner af personlig, kulturel og samfundsmæssig relevans
- udtrykke sig mundtligt med rimelig præcision, lethed og spontanitet afpasset
udvalgte
genrer og situationer
- udtrykke personlige erfaringer, redegøre for informationer og hovedindholdet af
udvalgte teksttyper og fremlægge et forberedt stofområde
- deltage i samtaler og diskussioner om udvalgte personlige, kulturelle og
samfundsmæssige emner i et sprog afpasset situationen
- udtrykke sig skriftligt med rimelig præcision og i et sammenhængende sprog
afpasset
udvalgte genrer og situationer, herunder udtrykke personlige erfaringer, samt
anvende
informationer og viden inden for udvalgte genrer
- kommunikere mundtligt og skriftligt gennem digitale medier
- anvende engelsk som et internationalt kommunikationsmiddel.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende et tilstrækkeligt og forholdsvis præcist ordforråd herunder idiomatiske
vendinger inden for udvalgte emneområder
- udtale engelsk på en måde, der nærmer sig en af de anerkendte indfødte
udtalevarianter
- tale og skrive engelsk således at centrale grammatiske regler følges
- stave og sætte tegn på engelsk så præcist, at kommunikationen lykkes
- anvende centrale regler for opbygning af tekster med struktur og sammenhæng
inden
for almindeligt forekommende genrer
- anvende centrale samtalemønstre, herunder turtagning og hensigtsmæssige
gambitter

- afpasse udtryksformen i rimelig grad efter hensigt, modtager, situation og genre.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- vælge lytte- og læsestrategier i forhold til teksttype, situation og formål
  - vælge kommunikationsstrategier, først og fremmest bruge omskrivninger, overbegreber og synonymer
  - vælge skrivestrategier, herunder anvende grundlæggende viden om skriveprocessens faser
  - være bevidste om egne engelsk sproglige styrker og svagheder og arbejde med disse
  - udnytte de mange muligheder, der er for at anvende engelsk uden for skolen
  - anvende viden om ligheder og forskelle mellem engelsk og andre sprog
  - vælge arbejdsform, herunder praktiske og kreative arbejdsformer, i forhold til den foreliggende aktivitet eller opgave
  - anvende fagets hjælpemidler, herunder ordbøger, it-baserede ordforrådsprogrammer, grammatiske oversigter og computerens stave- og grammatikkontrol
- hensigtsmæssigt
- udnytte medierne, herunder de elektroniske medier, i forbindelse med informationssøgning, kommunikation, videndeling og netværksdannelse
  - anvende forskellige kilder på selvstændig og kritisk vis.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende viden om dagligliv, levevilkår, værdier og normer hos forskellige befolkningsgrupper, primært i lande, hvor engelsk anvendes som modersmål og sekundært i lande, hvor engelsk anvendes som andetsprog
- anvende viden om kultur- og samfundsforhold i arbejdet med engelsk sprog, litteratur, sagprosa, lyd- og billedmedier samt it
- kunne drage sammenligninger mellem egen kultur og andre kulturer
- anvende viden om kultur- og samfundsforhold i kontakten med mennesker, der bruger engelsk som modersmål eller som internationalt kommunikationsmiddel.

Slutmål efter 9. klassetrin

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forstå talt engelsk inden for forskellige genrer herunder lyd- og billedmedier om en række udvalgte emner af personlig, kulturel og samfundsmæssig relevans
- forstå udvalgte regionale og sociale varianter af talt engelsk

- forstå skrevne tekster inden for forskellige genrer om en række udvalgte emner af personlig, kulturel og samfundsmæssig relevans
- udtrykke sig mundtligt med rimelig præcision, spontanitet og lethed i et sammenhængende sprog afpasset udvalgte genrer og situationer, herunder udtrykke personlige erfaringer, redegøre for informationer og hovedindholdet af udvalgte teksttyper og fremlægge et forberedt stofområde
- deltage i samtaler og diskussioner om udvalgte personlige, kulturelle og samfundsmæssige emner i et sprog afpasset situationen
- udtrykke sig skriftligt med rimelig præcision og i et sammenhængende sprog afpasset udvalgte genrer og situationer herunder udtrykke personlige erfaringer, samt anvende informationer og viden inden for udvalgte genrer
- kommunikere mundtligt og skriftligt gennem digitale medier
- anvende engelsk som et internationalt kommunikationsmiddel.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende et tilstrækkeligt og forholdsvis præcist ordforråd herunder idiomatiske vendinger inden for udvalgte emneområder
- udtale engelsk på en måde, der nærmer sig en af de anerkendte indfødte udtalevarianter
- tale og skrive engelsk således at centrale grammatiske regler følges
- stave og sætte tegn på engelsk så præcist, at kommunikationen lykkes
- anvende centrale regler for opbygning af tekster med struktur og sammenhæng inden for almindeligt forekommende genrer
- anvende centrale samtalemønstre
- afpasse udtryksformen i rimelig grad efter hensigt, modtager, situation og genre.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- vælge lytte- og læsestrategier ift. teksttype, situation og formål
- vælge kommunikationsstrategier, først og fremmest bruge omskrivninger, overbegreber og synonymmer
- vælge skrivestrategier, herunder anvende grundlæggende viden om skriveprocessens faser
- være bevidste om egne engelsksproglige styrker og svagheder og arbejde med disse
- udnytte de mange muligheder, der er for at anvende engelsk uden for skolen
- anvende viden om ligheder og forskelle mellem engelsk og andre sprog
- vælge arbejdsform, herunder praktiske og kreative arbejdsformer, ift. den foreliggende aktivitet eller opgave
- anvende fagets hjælpemidler, herunder ordbøger, it-baserede

ordforrådsprogrammer,
grammatiske oversigter og computerens stave- og grammatikkontrol
hensigtsmæssigt

- udnytte medierne, herunder de elektroniske medier, i forbindelse med informationssøgning, kommunikation, videndeling og netværksdannelse
- anvende forskellige kilder på selvstændig og kritisk vis.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende viden om dagligliv, levevilkår, værdier og normer hos forskellige befolkningsgrupper, primært i lande, hvor engelsk anvendes som modersmål og sekundært i lande, hvor engelsk anvendes som andetsprog
- anvende viden om kultur- og samfundsforhold i arbejdet med engelsk sprog, litteratur, sagprosa, lyd- og billedmedier samt it
- kunne drage sammenligninger mellem egen kultur og andre kulturer
- anvende viden om kultur- og samfundsforhold i kontakten med mennesker, der bruger engelsk som modersmål eller som internationalt kommunikationsmiddel.

Indhold og metoder

Undervisningen skal gennem varierede arbejdsmetoder, brug af it, tværfagligt samarbejde og internationale kontakter skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres alsidige udvikling.

Undervisningen inddrager emner, der belyser, hvordan mennesker tænker og lever i den engelsksprogede verden, så eleverne kan blive fortrolige med egen kultur i samspil med andre kulturer. Herigennem får eleverne mulighed for at udvikle deres forståelse for mennesker med forskellig kulturel baggrund og forberede sig til et liv i et globalt samfund, med udgangspunkt i den danske tradition for folkelig oplysning livsforståelse.

Slutmål efter 10. klasses trin

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forstå hovedindhold og specifik information af talt engelsk inden for forskellige genrer om en række udvalgte emner af personlig, kulturel og samfundsmæssig relevans
- forstå hovedindhold og specifik information af lyd- og billedmedier, der også omfatter udvalgte regionale og sociale varianter af engelsk talt i et autentisk tempo
- forstå skrevne tekster inden for forskellige genrer om en række udvalgte emner af personlig, kulturel og samfundsmæssig relevans
- udtrykke sig mundtligt med rimelig præcision lethed og spontanitet afpasset udvalgte

- genrer og situationer
- udtrykke personlige erfaringer, redegøre for informationer og fremlægge et forberedt stofområde
- deltage i samtaler og diskussioner om udvalgte personlige, kulturelle og samfundsmæssige emner i et sprog afpasset situationen også med flere indfødte sprogbrugere
- udtrykke sig skriftligt med rimelig præcision og i et sammenhængende sprog afpasset udvalgte genrer og situationer, herunder udtrykke personlige erfaringer, samt anvende informationer og viden inden for udvalgte genrer
- kommunikere mundtligt og skriftligt gennem digitale medier
- anvende engelsk som et internationalt kommunikationsmiddel.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende et tilstrækkeligt og forholdsvis præcist ordforråd herunder idiomatiske vendinger inden for udvalgte emneområder
- udtale engelsk på en måde, der nærmer sig en af de anerkendte indfødte udtalevarianter
- tale og skrive engelsk, således at centrale grammatiske regler følges
- stave og sætte tegn på engelsk så præcist, at kommunikationen lykkes
- anvende centrale regler for opbygning af tekster med struktur og sammenhæng inden for almindeligt forekommende genrer
- anvende centrale samtalemønstre
- afpasse udtryksformen i rimelig grad efter hensigt, modtager, situation og genre.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- vælge lytte- og læsestrategier ift. teksttype, situation og formål
- vælge kommunikationsstrategier, først og fremmest omskrivninger, overbegreber og synonymer
- vælge skrivestrategier, herunder anvende grundlæggende viden om skriveprocessens faser
- være bevidste om egne engelsksproglige styrker og svagheder og arbejde med disse
- udnytte de mange muligheder, der er for at anvende engelsk uden for skolen
- anvende viden om ligheder og forskelle mellem engelsk og andre sprog
- vælge arbejdsform, herunder praktiske og kreative arbejdsformer, ift. den foreliggende aktivitet eller opgave
- anvende fagets hjælpemidler, herunder ordbøger, it-baserede ordforrådsprogrammer, grammatiske oversigter og computerens stave- og grammatikkontrol,

hensigtsmæssigt

- udnytte medierne, herunder de elektroniske medier, i forbindelse med informationssøgning, kommunikation, videndeling og netværksdannelse
- anvende forskellige kilder på selvstændig og kritisk vis.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende viden om dagligliv, levevilkår, værdier og normer hos forskellige befolkningsgrupper, primært i lande, hvor engelsk anvendes som modersmål og sekundært i lande, hvor engelsk anvendes som andetsprog
- anvende viden om kultur- og samfundsforhold i arbejdet med engelsk sprog, litteratur, sagprosa, lyd- og billedmedier samt it
- kunne drage sammenligninger mellem egen kultur og andre kulturer samt kunne sætte denne viden i perspektiv
- anvende viden om kultur- og samfundsforhold i kontakten med mennesker, der bruger engelsk som modersmål eller som internationalt kommunikationsmiddel.

5.6.1.4 FÆLLESTIME

Klassetrin
Alle
Timetal
45 MIN
Undervisere i faget
Helen Mikkelsen (HM) Allan Møller (AM)

Formål

Formålet med fællestimen er at have et samlende forum, hvor eleverne kan få fællesoplevelser. Derved dannes et fælles grundlag for deres skolehverdag. Endvidere arbejdes der på at styrke elevernes medansvar gennem medbestemmelse og medindflydelse på udvalgte områder af skolehverdagen. Formålet er endvidere at eleverne tilegner sig demokratisk dannelse i faget.

Indhold

Fællestimen ligger som den afsluttende lektion tirsdag eftermiddag. Den planlægges i samarbejde med ”familierådet” og ledes af repræsentanter for dette.

Timen indeholder følgende:

- a) Vigtige informationer om skolens dagligdag (regler, kalender, nye initiativer osv.)

- b) Dialog om eventuelle problemer og konflikter- dette punkt ledes primært af familierådet
- c) Sang
- d) Andagt

5.6.1.5 DANNELSE OG DEMOKRATI

Klassetrin
10
Prøve
Timetal
3
Undervisere i faget
Teamleder: (MJ) Markus Fabricius (MJ) Linda Søgaard Rasmussen (LR) Mathias Dirchsen (MD) Oliver Ohlsen (OO)
Bøger og undervisningsmaterialer

Formål

Formålet med undervisningen i dannelse og demokrati er, at eleverne opnår viden om samfundet og dets historiske forandringer. Undervisningen skal forberede eleverne til aktiv deltagelse i et demokratisk samfund, jf. folkeskolelovens formålsbestemmelse. Undervisningen skal medvirke til, at eleverne udvikler kompetencer, kritisk sans og et personligt tilegnet værdigrundlag, der gør det muligt for dem at deltage kvalificeret og engageret i samfundsudviklingen.

Undervisningen skal bidrage til, at eleverne forstår sig selv og andre som en del af samfundet, som de både påvirker og påvirkes af, og at de forstår hverdagslivet i et samfundsmæssigt og historisk perspektiv.

Undervisningen skal bidrage til, at eleverne kender og i praksis respekterer samfundets demokratiske spilleregler og grundværdier.

IndholdIntroduktion

Det er fagets mål at udvikle "det hele menneske", så eleven:

- støttes i at spørge og undres og derved får lyst til at beskæftige sig med menneskelivets mål og mening
- tager personlig stilling i livspørgsmål og udvikler sin etiske sans
- tager ansvar for egne handlinger og oplever et ansvar for næsten
- får lyst til og mulighed for at bidrage til samfundsudviklingen
- erfarer, at den enkeltes frihed begrænses af andres ret til også at være frie
- lærer at udtrykke følelser og oplevelser og lærer at samtale og lytte
- bliver mindre afhængig af andres opfattelser og vurderinger og tør være sig selv
- erfarer egne muligheder og begrænsninger
- bliver i stand til at sætte mål for sin egen tilværelse og stille realistiske krav til sig selv

- får mulighed for at tilegne sig almen viden og lyst til at gøre verden en smule bedre at leve i.

Endvidere forestår faget også for udførelse af OSO-opgaven

(5.7.5 OSO-opgave)

Dannelse og demokrati står også for arrangement af:

Sponsorløb 5.5.8.3 Sponsorløb

Filosofi

Det er filosofiundervisningens mål, at eleven:

- oplever glæden ved at undre sig og stille spørgsmål
- lærer at diskutere og argumentere
- lærer at se en sag fra flere forskellige synspunkter
- får en viden om filosofihistoriens filosoffer

Emnerne kan være: filosofiens historie, praktisk livsfilosofi, livets mening, døden, forskellige menneskesyn, det eksistentielle valg, tidsbegrebet, etik

Midler: samtalen, elevformulerede spørgsmål og svar, film og videooplæg, enkelte tekster, interviews.

Demokrati

Formålet er at lære eleverne:

- at kunne begå sig i et demokrati ved at kende de forskellige partier, deres baggrund og ideologi
- Demokratiets historie i Danmark
- At lære at lytte og udtrykke sig
- At levendegøre debatten

Viden om den verden vi lever i:

- Forskellen på rige og fattige nationer
- FN
- EU
- Nato

Derudover arbejdedes med følgende emner:

- a) Arbejde med praktiske projekter indenfor humanitært arbejde
- b) Arbejde med miljø "Klima topmøde"
- c) USA. Valg og landets betydning for resten af verden
- d) Etik. Store etiske udfordringer i tiden vi lever i.
- e) Aktuelle begivenheder og debatter
- f) Besøg af spændende personer fra ind- og udland
- g) Personer der har været med til at gøre en forskel.

Slutmål

Politik, magt, beslutningsprocesser og demokrati

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- skelne mellem forskellige opfattelser af demokratiet som politisk idé og styreform
- reflektere over forbindelser mellem politiske ideer og andre værdianskuelser i samfundet og i eget hverdagsliv
- redegøre for hovedtræk i det danske politiske system og dets historie og reflektere over samspillet mellem de politiske beslutningsprocesser i EU og Danmark i et demokratisk perspektiv
- reflektere over egen rolle som borger i Danmark og EU og som deltager i et globalt samfund give eksempler på hvordan forskellige former for magt og ressourcer har indflydelse på politisk
- deltagelse og politiske beslutningsprocesser lokalt, nationalt og globalt
- give eksempler på hvordan informationsteknologien påvirker politisk deltagelse og magtudøvelse lokalt, nationalt og globalt
- forklare hvordan forskellige former for magt og ressourcer medvirker til konflikt og samarbejde på lokalt, nationalt og globalt plan
- anvende viden om forskellige politiske aktørers synspunkter og interesser til at forstå og forklare politiske udsagn i den offentlige debat
- se sammenhænge mellem politiske synspunkter og økonomiske, sociale og kulturelle placeringer og interesser
- reflektere over forholdet mellem politik, kultur og religion i samfundet og i eget hverdagsliv
- reflektere over mediernes rolle i den politiske proces
- analysere politisk retorik i den offentlige debat og selv udvikle politisk argumentation
- reflektere over retsstatens betydning og betydningen af egne og andres rettigheder og pligter i et demokratisk samfund.

Økonomi. Produktion, arbejde og forbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- redegøre for hovedtræk i udviklingen i dansk erhvervs- og produktionsstruktur
- diskutere og vurdere, hvordan centrale aktører på arbejdsmarkedet kan få tilgodeset deres interesser
- i den politiske beslutningsproces redegøre for og diskutere, hvordan markedsmekanismen spiller en rolle i det økonomiske kredsløb
- reflektere over, hvordan det enkelte individ som forbruger og producent indgår i det økonomiske kredsløb
- redegøre for dansk blandingsøkonomi i en økonomisk globaliseret verden
- give eksempler på, hvordan den økonomiske globalisering påvirker det enkelte individ som forbruger og producent
- diskutere og vurdere mulige individuelle og kollektive handlinger i relation til virkninger af økonomiens globalisering
- forstå og forklare udsagn om økonomi set i forhold til forskellige aktørers interesser og ideologier
- reflektere over, hvordan interesser hos forskellige aktører i samfundet har indflydelse på disse udsagn
- redegøre for og diskutere centrale velfærdsprincipper og typer af velfærdsstater
- reflektere over, hvordan den økonomiske situation i det danske samfund har betydning for den danske velfærdsmodel

- redegøre for bæredygtig udvikling set i lyset af økonomisk vækst og miljø
- reflektere over, hvordan såvel den enkelte samfundsborger som samfundet som helhed kan bidrage til bæredygtig udvikling
- reflektere over den økonomiske udviklings betydning for naturgrundlaget, herunder hvordan miljøpolitikken kan have indflydelse på samspillet mellem økonomisk udvikling og naturgrundlag.

Sociale og kulturelle forhold. Socialisering, kultur og identitet

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gøre rede for væsentlige kendetegn ved det moderne samfund, for dets vigtigste sociale institutioner og for dets opdeling i sociale grupper og fællesskaber
- gøre rede for, hvordan sociale normer, holdninger og adfærdsformer karakteriserer forskellige sociale grupper og fællesskaber og kan give anledning til konflikter imellem dem
- fremskaffe og anvende empiriske oplysninger, der beskriver forskelle og ligheder i arbejds-, uddannelses- og levevilkår, og i levevis, tilhørsforhold og forestillinger – blandt andet gennem egne undersøgelser
- skelne imellem institutioner og organisationer knyttet til velfærd, arbejde, uddannelse og meningsdannelse
- forklare forskelle i befolkningens leve- og arbejdsvilkår, uddannelse, livsformer, tilhørsforhold og forestillinger på baggrund af udviklingen i arbejdsdelingen og i politiske og kulturelle institutioner
- reflektere over, hvad egne og andres forhåndsopfattelser af mennesker med anderledes vilkår, levevis og gruppeidentitet betyder for gensidig accept og samspil i arbejdslivet, det politiske liv og hverdagslivet
- vurdere betydningen af og mulighederne for, at forskellige sociale og kulturelle grupper indgår i det økonomiske, politiske og sociale liv som aktive medborgere
- anvende deres viden og færdighed i at beskrive og vurdere sociale og kulturelle forhold til at deltage i en demokratisk debat om sociale og kulturelle problemstillinger og foreslå handlemuligheder i relation hertil.

Ovenstående søges implementeret ved at organisere undervisningen i tre ”linjer” Her er introduktionen i informationsmaterialet til linjerne.

Her er målet at at eleverne opnår viden om samfundet og dets historiske forandringer at forberede eleverne til aktiv deltagelse i et demokratisk samfund, jf. folkeskolelovens formålsbestemmelse.

At eleverne udvikler kompetencer, kritisk sans og et personligt tilegnet værdigrundlag, der gør det muligt for dem at deltage kvalificeret og engageret i samfundsudviklingen.

At bidrage til, at eleverne forstår sig selv og andre som en del af samfundet, som de både påvirker og påvirkes af, og at de forstår hverdagslivet i et samfundsmæssigt og historisk perspektiv.

At bidrage til, at eleverne kender og i praksis respekterer samfundets demokratiske spilleregler og grundværdier.

5.6.1.5.1 GØR EN FORSKEL

Vi kommer til at arbejde med ideudvikling og iværksætteri, med primært fokus på fællesskab, medborgerskab og ”verden omkring os”. Vil du gerne være med til at tage ansvar og sætte aftryk i fællesskabet omkring dig.

Gør en forskel planlægger bl.a. Sponsorløbet (5.5.8.3 Sponsorløb)

5.6.1.6 FÆLLESANDAGTER

Klassetrin
Alle
Timetal
3 * 25 min
Undervisere i faget
Abu Sidek (AA)
Christoffer Elkær (CE)
Hans Krabbe (HK)
Karen Refsager (KR)
Claus Møller Bæk (CB)
Anastasia Dapo Strufve Christensen (AD)
Ida Olsen (IO)
Maria Quistgaard (MQ)
Minna Bentz (MB)
Christian Friberg (CFB)
Linda Søgaard Rasmussen (LR)
Mathias Dirchsen (MD)
Miriam Hoel (MH)

Formål

Formålet med skolens fællesandagter og faget bibelhistorie er på forskellige måder at forkynde det kristne evangelium om Jesus Kristus for alle skolens elever og give dem et grundlæggende kendskab til de bibelske beretninger. Vi opfordrer eleverne til selv at tage stilling til budskabet, og vi forbereder os med tanke på at kommunikere positivt til såvel kirkefremmede som kirkevante elever.

Indhold

Andagterne og bibelhistoriens indhold spænder vidt. Bibelens budskab bliver forkyndt på mange forskellige måder, men tager dog som regel sit afsæt i bibelske vidnesbyrd og personlige erfaringer af forskellige karakterer.

Ved fællesandagterne og bibelhistorie timerne synges årstidssange, nye og gamle salmer eller nyere lovsangskor, og vi prøver også ind imellem at bringe det kristne budskab igennem drama, musik osv. Derudover anvender vi også forskellige former for bøn.

I løbet af skoleåret prøver vi at bevæge os fra meget enkle budskaber om kristendommens kerneværdier over til lidt mere undervisende og mere komplekse emner.

5.6.1.7 BIOLOGI

Klassetrin
9.
Prøve
FP9
Timetal
1 time ugentligt i 9. kl.
Undervisere i faget
9 Karen Refsager (KR)
Bøger og undervisningsmaterialer
Xpløre på tværs

Formål:

Eleverne skal i biologi udvikle naturfaglige kompetencer og dermed opnå indblik i hvordan biologi - og biologisk forskning - i samspil med de andre naturfag bidrager til vores forståelse af verden. Eleverne skal i biologi tilegne sig færdigheder og viden om krop og sundhed, økosystemer, mikrobiologi, evolution og anvendelse af naturgrundlaget med vægt på forståelse af grundlæggende biologiske begreber, biologiske sammenhænge og vigtige anvendelser af biologi.

Elevernes læring skal baseres på varierede arbejdsformer, som i vidt omfang bygger på deres egne iagttagelser og undersøgelser, bl.a. ved laboratorie- og feltarbejde. Elevernes interesse og nysgerrighed over for natur, biologi, naturvidenskab og teknologi skal udvikles, så de får lyst til at lære mer

Eleverne skal opnå erkendelse af, at naturvidenskab og teknologi er en del af vores kultur og verdensbillede. Elevernes ansvarlighed over for natur, miljø og sundhed skal videreudvikles, så de får tillid til egne muligheder for stillingtagen og handlen i forhold til en bæredygtig udvikling og menneskets samspil med naturen - lokalt og globalt.

I undervisningen i biologi arbejdes der med de fire kompetenceområder: undersøgelse, modellering, perspektivering og kommunikation.

Indhold:**Evolution**

Eleven har viden om grundlæggende evolutionære mekanismer

Eleven kan undersøge og forklare organismers tilpasning til levesteder

Eleven kan forklare organismers tilpasning som reaktion på miljøforandringer

Eleven har viden om miljøforandringers påvirkning af organismers fænotyper og genotyper

Eleven kan diskutere konsekvenser af miljøpåvirkninger og genmanipulation i forhold til evolutionær udvikling

Økosystemer

Eleven har viden om organismers livsfunktioner

Eleven har viden om miljøfaktorer i forskellige biotoper

Eleven har viden om fødekæder, fødenet og opbygning og omsætning af organisk stof

Eleven kan med modeller forklare stoffers kredsløb i økosystemer

Eleven har viden om energikrævende livsprocesser hos organismer i økosystemer

Eleven kan med modeller forklare sammenhænge mellem energistrømme og stofkredsløb

Eleven har viden om klimaets betydning for økosystemer

Eleven kan forklare årsager og virkninger af naturlige og menneskeskabte ændringer i økosystemer

Eleven har viden om biologiske, geografiske og fysisk- kemiske forholds påvirkning af økosystemer

Eleven kan diskutere miljøpåvirkningers betydning for biodiversitet

Krop og sundhed

Eleven har viden om menneskets bevægeapparat, organsystemer og regulering af kroppens indre miljø

Eleven har viden om faktorer, der påvirker menneskets forsvarsmekanismer

Eleven har viden om kroppens næringsbehov og energiomsætning

Eleven har viden om faktorer med betydning for kropsfunktioner, sundhed og kondition Eleven kan med modeller forklare funktionen af og sammenhængen mellem skelet, muskler, sanser og nervesystem

Eleven har viden om sammenhænge mellem sundhed, livsstil og levevilkår

Eleven kan forklare sammenhænge mellem sundhed, livsstil og levevilkår hos sig selv og mennesker i andre verdensdele

Eleven kan diskutere aktuelle løsnings- og handlingsforslag og relaterede interesseudsættninger i forhold til miljø- og sundhedsproblemstillinger

Celler, mikrobiologi og bioteknologi

Eleven har viden om dyre- og planteceller

Eleven har viden om celler og mikroorganismers opbygning

Eleven har viden om mikroorganismers betydning i forhold til mennesker og økosystemer

Eleven kan med modeller forklare forskellige cellers bygning, funktion og formering

Eleven kan med modeller forklare dna's funktion

Eleven har viden om celledeling og proteinsyntese

Eleven har viden om arvelighed og genetik

Eleven kan med modeller forklare arvelighed

Eleven har viden om anvendelse af bioteknologier i erhverv

Eleven kan koble biologiske processer til anvendelser inden for bioteknologi

Eleven kan forklare mulige fordele og risici ved anvendelse af bioteknologi

Eleven har viden om interesseudsættninger i relation til bioteknologi

5.6.1.8 FYSIK

Klassetrin
9. klasse
Prøve
FP9
Timetal
4
Undervisere i faget
9A Claus Møller Bæk (CB)
9B Karen Refsager (KR)
Bøger og undervisningsmaterialer
Xplores portal til fysik/kemi

Formål:

Eleverne skal i faget fysik/kemi udvikle naturfaglige kompetencer og dermed opnå indblik i, hvordan fysik og kemi – og forskning i fysik og kemi – i samspil med de øvrige naturfag bidrager til vores forståelse af verden. Eleverne skal i fysik/kemi tilegne sig færdigheder og viden om grundlæggende fysiske og kemiske forhold i natur og teknologi med vægt på forståelse af grundlæggende fysiske og kemiske begreber og sammenhænge samt vigtige anvendelser af fysik og kemi.

Elevernes læring skal baseres på varierede arbejdsformer, som i vidt omfang bygger på deres egne iagttagelser og undersøgelser, blandt andet ved laboratorie- og feltarbejde. Elevernes interesse og nysgerrighed over for fysik, kemi, naturvidenskab og teknologi skal udvikles, så de får lyst til at lære mere.

Eleverne skal opnå erkendelse af, at naturvidenskab og teknologi er en del af vores kultur og verdensbillede. Elevernes ansvarlighed over for naturen og brugen af naturressourcer og teknologi skal videreudvikles, så de får tillid til egne muligheder for stillingtagen og handlen i forhold til en bæredygtig udvikling og menneskets samspil med naturen – lokalt og globalt.

I undervisningen i fysik/kemi arbejdes der med de fire kompetenceområder: undersøgelse, modellering, perspektivering og kommunikation.

Indhold:

Stof og stofkredsløb

Eleven kan analysere dele af stofkredsløb.
Eleven har viden om carbons og nitrogens kredsløb.
Eleven kan med modeller forklare stofkredsløb i naturen.
Eleven har viden om reaktioner og processer i centrale stofkredsløb.
Eleven kan vurdere miljøpåvirkninger af klima og økosystemer.
Eleven har viden om samfundets brug og udledning af stoffer.

Partikler, bølger og stråling

Eleven kan undersøge resultatet af processer på atomart niveau.
Eleven har viden om atomkernen og elektronsystemet.
Eleven kan med kernekort beskrive ustabile atomkerners henfald, herunder med interaktive modeller.
Eleven har viden om atomkerneprocesser.
Eleven kan forklare udviklingen og perspektiver i udnyttelsen af kernekraft, herunder med animationer og simuleringer.
Eleven har viden om fissionsprocesser.

Energiomsætning

Eleven kan undersøge transport og lagring af energi i naturgivne og menneskeskabte processer.
Eleven har viden om energiforsyning.
Eleven kan med modeller forklare energiomsætninger.
Eleven har viden om naturgivne og menneskeskabte energikæder.
Eleven kan diskutere udvikling i samfundets energiforsyning.
Eleven har viden om udvikling i samfundets energibehov.

Jorden og Universet

Eleven kan designe og gennemføre undersøgelser om Jordens ressourcer.
Eleven har viden om ressourceforbrug, deponi og genanvendelse.
Eleven kan fremstille og tolke repræsentationer af processer i Jordens systemer.
Eleven har viden om Jordens magnetfelt, vejrsystemer og klima.
Eleven kan forklare, hvordan ny viden har ført til ændringer i forståelse af Jorden og Universet.
Eleven har viden om udvikling i forståelsen af Jordens og Universets opbygning.

Produktion og teknologi

Eleven kan designe og gennemføre undersøgelser vedrørende elektronisk og digital styring.
Eleven har viden om elektroniske kredsløb, simpel programmering og transmission af data.
Eleven kan designe enkle teknologiske løsninger på udfordringer fra hverdag og samfund.
Eleven har viden om metoder til udvikling af tekniske løsninger.
Eleven kan vurdere en teknologis bæredygtighed.

Eleven har viden om teknologiers påvirkning og effekt på naturgrundlaget.

5.6.1.9 GEOGRAFI

Klassetrin
9. klassetrin
Prøve
FP9
Timetal
1 time ugentligt i 9. kl.
Undervisere i faget
9 Claus Møller Bæk (CB)
Bøger og undervisningsmaterialer
xplore's portal til geografi

Formål:

Eleverne skal i faget geografi udvikle naturfaglige kompetencer og dermed opnå indblik i, hvordan geografi - og geografisk forskning - i samspil med de øvrige naturfag bidrager til vores forståelse af verden. Eleverne skal i geografi tilegne sig færdigheder og viden om grundlæggende naturgivne og kulturskabte forudsætninger for levevilkår i Danmark og den øvrige verden med vægt på forståelse af grundlæggende geografiske begreber, sammenhænge og samfundenes udnyttelse af naturgrundlag og ressourcer.

Elevernes læring skal baseres på varierede arbejdsformer, som i vidt omfang bygger på deres egne iagttagelser og undersøgelser blandt andet ved feltarbejde og brug af geografiske kilder. Elevernes interesse og nysgerrighed over for natur- og kulturgeografi, naturvidenskab og teknologi skal udvikles, så de får lyst til at lære mere.

Eleverne skal tilegne sig forståelse af fremmede kulturer og opnå erkendelse af natur- og kulturgeografiens bidrag til vores verdensbillede. Elevernes ansvarlighed overfor naturen og brugen af naturressourcer og teknologi skal videreudvikles, så de får tillid til egne muligheder for stillingtagen og handlen i forhold til en bæredygtig udvikling og menneskets samspil med naturen - lokalt og globalt.

I undervisningen i geografi arbejdes der med de fire kompetenceområder: undersøgelse, modellering, perspektivering og kommunikation.

Indhold

Demografi og erhverv

Eleven kan analysere befolknings- og erhvervsforhold på forskellige geografiske niveauer.

Eleven har viden om geografisk regionalisering og beliggenhed af lokalområder, lande og verdensdele.

Eleven kan vurdere befolkningsmodellers anvendelighed til analyse af samfundsudvikling.

Eleven har viden om den demografiske transitionsmodel

Eleven kan analysere befolknings- og erhvervsudviklings betydning for bæredygtig udvikling.

Eleven har viden om kriterier for bæredygtig befolknings- og erhvervsudvikling.

Jordkloden og dens klima

Eleven kan analysere naturlige globale kredsløbs betydning for erhvervsforhold og levevilkår.

Eleven har viden om sammenhænge mellem vejrsystemer, havstrømme og klimainddelinger.

Eleven kan med simuleringer forklare hovedargumenter for pladetektonikteorien.

Eleven har viden om Jordens opbygning og den geologiske udvikling.

Eleven kan beskrive løsningsforslag i forhold til klimaændringer og global opvarmning.

Eleven har viden om aktuelle klimaproblematikker, klimateorier og klimamodeller.

Globalisering

Eleven kan undersøge miljømæssige konsekvenser af ressourceudnyttelse og handelsmønstre.

Eleven har viden om metoder til og konsekvenser af ressourceudnyttelse.

Eleven kan med modeller vurdere udviklingsbistands betydning for modtager- og giverland.

Eleven har viden om bistandsformer og bistandsorganisationer.

Eleven kan diskutere handlemuligheder for udvikling af et bæredygtigt samfund.

Eleven har viden om kriterier for økologisk, økonomisk og kulturel bæredygtighed.

Naturgrundlag og levevilkår

Eleven kan undersøge naturgrundlagets betydning for produktionsforhold.

Eleven har viden om sammenhæng mellem naturgrundlag og produktion

Eleven kan med modeller vurdere betydningen for bæredygtig udvikling af ændringer i levevilkår og naturudnyttelse.

Eleven har viden om begrebet bæredygtighed.

Eleven kan vurdere interesseudsætninger og løsningsmuligheder ved udnyttelse af naturgrundlaget.

Eleven har viden om interesser og natursyn knyttet til naturudnyttelse og miljøbeskyttelse.

5.6.1.10 IDRÆT

SE

5.8.10 Idræts- og sundhedsuge (UGE 6)

5.6.1.11 KRISTENDOM OG LIVSOPLYSNING

Klassetrin
9.kl.
Prøve
FP9
Timetal
En time ugentligt
Undervisere i faget
9 Karen Refsager (KR)
Bøger og undervisningsmaterialer
Liv og religion 9 Relevante artikler og tekster Biblen i forskellige udgaver Koranen Religion udtrykt i forskellige udtryksformer

Formål:

Eleverne skal i faget kristendomskundskab tilegne sig viden og færdigheder, der gør dem i stand til at forstå og forholde sig til den religiøse dimensions betydning for livsopfattelsen hos det enkelte menneske og dets forhold til andre.

Eleverne skal tilegne sig viden om kristendom i historisk og nutidig sammenhæng samt om de bibelske fortællinger og deres betydning for værdigrundlaget i vores kulturkreds. Derudover skal eleverne på de ældste klassetrin opnå viden om andre religioner og livsopfattelser.

Eleverne skal kunne bruge deres faglige kompetencer i forbindelse med personlig stillingtagen, medansvar og handling i et demokratisk samfund.

I undervisningen i kristendom arbejdes der med de fire kompetenceområder: Livsfilosofi og etik, bibelske fortællinger, kristendom og ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser.

Indhold:

Livsfilosofi og etik

Livsfilosofi

Eleven kan reflektere over betydningen af den religiøse dimension i grundlæggende tilværelsesspørgsmål.

Eleven har viden om trosvalg i forhold til grundlæggende tilværelsesspørgsmål.

Etik

Eleven kan reflektere over etiske principper og moralsk praksis i mellem menneskelige relationer.

Eleven har viden om etik og moralsk praksis i et mellem menneskeligt perspektiv.

Trosvalg og tilværelsestyndning

Eleven kan diskutere sammenhænge mellem forskellige trosvalg og deres betydning af tilværelsen.

Eleven har viden om sammenhæng mellem forskellige trosvalg og betydning af tilværelsen.

Sprog og skriftsprog

Eleven kan målrettet læse faglige tekster og sprogligt nuanceret udtrykke sig mundtligt og skriftligt om deres indhold, formål og struktur.

Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt faglige teksters formål og struktur.

Bibelske fortællinger

Bibelen

Eleven kan tolke centrale fortællinger fra Det Gamle og Det Nye Testamente i et nutidigt og historisk perspektiv.

Eleven har viden om fortællinger fra Det Gamle og Det Nye Testamente.

Fortælling og livstyndning

Eleven kan reflektere over de bibelske fortællingers betydning af grundlæggende tilværelsesspørgsmål.

Eleven har viden om grundlæggende tilværelsesspørgsmål i bibelske fortællinger

Fortælling og kultur.

Eleven kan tolke de bibelske fortællingers betydning i sprog, kunst og samfund.

Eleven har viden om de bibelske fortællingers spor i kulturen i et nutidigt og historisk perspektiv.

Kristendom

Kristendommens historie

Eleven kan reflektere over kristendommens udvikling og folkekirkens betydning i Danmark.

Eleven har viden om hovedtræk i kristendommens historie og folkekirken

Kristne grundbegreber

Eleven kan reflektere over kristne grundbegreber som tydingen af tilværelsen. Eleven har viden om centrale kristne grundbegreber og værdierne bag.

Kristne udtryk

Eleven kan reflektere over betydningen af kristne symboler, ritualer, musik og

salmer.

Eleven har viden om udlægnings af centrale symboler, ritualer, musik og

salmer.

Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser

Hovedtræk

Eleven kan reflektere over hovedtræk i verdensreligioner og livsopfattelser med betydning for Danmark.

Eleven har viden om hovedtræk i verdensreligioner og livsopfattelser.

Grundbegreber

Eleven kan redegøre for betydningen af centrale grundbegreber og værdier i verdensreligioner og livsopfattelser.

Eleven har viden om centrale grundbegreber og værdier indenfor verdensreligioner og livsopfattelser.

Fremtrædelsesformer

Eleven kan reflektere over centrale symbolers og ritualers betydning for menneskers liv.

Eleven har viden om centrale symbolers og ritualers anvendelse i verdensreligioner og livsopfattelser.

5.6.1.12 SAMFUNDSFAG

Klassetrin
FP9
Prøve
Folkeskolens afgangsprøve
Timetal
2 timer om ugen i 9. klasse
Undervisere i faget
9 Ivan Jakobsen (IJ)
Bøger og undervisningsmaterialer
Projekt Samfundsfag 1. udgave, 7. oplag 2007- Gyldendal
Diverse artikler, klip fra dagspressen

Formål

Formålet med undervisningen i samfundsfag er, at eleverne udvikler lyst og evne til at forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv og til aktiv medleven i et demokratiske samfund. Endvidere ønsker vi at styrke elevernes samfundsfaglige bevidsthed og identitet og øge deres lyst til og motivation for aktiv deltagelse i et demokrati Det sker ved at fremme deres forståelse for, at mennesker er historieskabte såvel som historieskabende.

Eleverne skal opnå viden om samfundet og dets historiske forandringer.

Undervisningen skal forberede eleverne til aktiv deltagelse i et demokratisk samfund, jf. folkeskolelovens formålsbestemmelse.

Undervisningen skal give eleverne livsoplysning med henblik på at udvikle kompetencer, kritisk sans og et personligt tilegnet værdigrundlag, der gør det muligt for dem, at deltage kvalificeret og engageret i samfundsudviklingen.

Undervisningen skal bidrage med folkelig oplysning, således at eleverne forstår sig selv og andre som en del af samfundet, som de både påvirker og påvirkes af, og at de forstår hverdagslivet i et samfundsmæssigt og historisk perspektiv.

Undervisningen skal være en del af elevernes demokratiske dannelse på en måde, så eleverne kender og i praksis respekterer samfundets demokratiske spilleregler og grundværdier.

Delmål

Grupper og identitet

Primære og sekundære grupper, normer, roller, identitet, holdninger, fordomme, gruppepres, familien før, familien nu, livskvalitet, levevilkår, livsstil, unge som gruppe

Arbejdsmarkedet

Arbejde og fritid, livsformer, virksomhederne på arbejdsmarkedet, arbejdsmarkedets organisering, arbejdsmarkedets grundlov, arbejdsmiljø, arbejde og dannelse, fremtidens arbejdsmarked, din fremtid på arbejdsmarkedet

Kultur

Kulturforskelle, dansk kultur, det danske demokrati, højskolerne, nationale symboler, sprogets betydning, religion, kulturelle forandringer, indvandring og udvandring, racisme, kulturforståelse, den flerkulturelle verden

Danmark og verden

Danmark – et sted i verden, EU's historie, det europæiske fællesmarked, EF bliver til EU, EU's opbygning, EU's rolle nu og i fremtiden, internationale organisationer, FN, menneskerettighederne, magtforhold i verden, fred i verden.

Miljøpolitik

Natursyn, Danmark for et miljøministerium, miljøstrategier, befolkningsekspllosion og forbrugsboom, den globale miljøindsats, EU og miljøet, økonomi og økologi, grønne afgifter og miljøforbud, grænser for vækst, det personlige forbrug, den grønne forbruger, den usikre fremtid

Medier

Verden rundt på ét sekund, dagens nyheder, medier og demokrati, medierne og politik, Danmarks aviser, aviser – information eller underholdning, radioen, zapperkulturen, Danmarks tv-historie, public service eller reklame-tv? Internettet, internettet-et demokratisk medie? A- eller B-holdet, medierne i fremtiden

Slutmål

Politik. Magt, beslutningsprocesser og demokrati

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- redegøre for forskellige opfattelser af demokratiet som politisk idé og styreform
- redegøre for hovedtræk i det danske politiske system og dets historie, for parlamentarisme og for samspillet mellem de politiske beslutningsprocesser i EU og Danmark
- give eksempler på hvordan forskellige former for magt og ressourcer har indflydelse på politisk deltagelse og politiske beslutningsprocesser lokalt, nationalt og globalt.
- anvende viden om forskellige politiske aktørers synspunkter og interesser til at forstå og forklare politiske udsagn i den offentlige debat
- se sammenhænge mellem politiske synspunkter og økonomiske, sociale og kulturelle placeringer og interesser
- reflektere over Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde i EU i et demokratisk perspektiv
- reflektere over mediernes rolle som selvstændige udtryk i den politiske proces
- reflektere over retsstatens betydning for demokratiet
- reflektere over betydningen af egne og andres rettigheder og pligter i et demokratisk samfund.

Økonomi. Produktion, arbejde og forbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- redegøre for hovedtræk i udviklingen i dansk erhvervs- og produktionsstruktur, herunder centrale aktører på arbejdsmarkedet og deres interesser
- redegøre for det økonomiske kredsløb og markedsmekanismen,
- redegøre for dansk blandingsøkonomi i en økonomisk globalisering
- redegøre for centrale velfærdsprincipper og typer af velfærdsstater
- redegøre for bæredygtig udvikling set i lyset af økonomisk vækst og miljø
- forstå og forklare udsagn om økonomi set i forhold til forskellige aktørers interesser og ideologier
- reflektere over økonomiens betydning for det danske velfærdssamfund
- reflektere over den økonomiske udviklings betydning for naturgrundlaget
- diskutere mulige handlinger i relation til virkninger af økonomiens globalisering.

Sociale og kulturelle forhold. Socialisering, kultur og identitet

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gøre rede for væsentlige sociale institutioner, grupper og fællesskaber i det moderne samfund

- give eksempler på, hvordan sociale normer, holdninger og adfærdsformer karakteriserer forskellige sociale grupper og giver anledning til konflikter imellem dem
- forklare, hvordan institutioner for uddannelse og kultur bidrager til socialisering og medborgerskab
- give samfundsmæssige forklaringer på udviklingen af sociale grupper og gruppeidentiteter
- reflektere over betydningen af egne og andres stereotype opfattelser af forskellige grupper
- vurdere sociale og kulturelle forskelles betydning for den globale sameksistens.

Færdigheder på tværs af de tre områder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- fremskaffe og anvende statistik og anden empiri i behandlingen af samfundsmæssige problemstillinger blandt andet gennem egne observationer og spørgemetoder
- indgå sagligt i en demokratisk debat om samfundsmæssige problemstillinger og løsningsmuligheder.

Indhold og metoder

Undervisningen skal medvirke til, at eleverne udvikler samfundsbevidsthed, kritisk sans og færdighed i at iagttage, analysere og vurdere nationale og internationale samfundsforhold og konflikter. Herved skal de videreudvikle deres forståelse af og holdning til egen kultur, andre kulturer og menneskers samspil med naturen.

Der lægges op til størst mulig elevdeltagelse i faget. I dette "rum" tages de store etiske og eksistentielle livsspørgsmål op og samfundsudviklingen analyseres i en holdningsdannende konfrontation. Når lejligheden byder sig, udnyttes muligheden for at møde markante personligheder fra både den danske og den internationale verden.

Undervisningen skal bidrage til, at eleverne på baggrund af et personligt tilegnet værdigrundlag deltager aktivt i samfundsudviklingen. Den enkelte elev skal udvikle ansvarlighed for løsningen af fælles opgaver og erhverve viden om samfundet og dets historiske forudsætninger. Undervisningen skal give eleverne mulighed for overblik og fordybelse i vedkommende samfundsfaglige kundskabsområder og fremme deres indsigt i kontinuitet og forandring. Undervisningen skal bygge på og stimulere elevernes evne til indlevelse, analyse og vurdering og fremme deres lyst til at videregive og skabe demokratiske holdninger på baggrund af tilegnet viden.

5.6.1.13 HISTORIE

Klassetrin
9.kl.
Prøve
FP9
Timetal
Undervisere i faget
9 Abu Sidek (AA)
Bøger og undervisningsmaterialer
Grundbog: Hit med historien, Mellem Fortid og Fremtid Diverse relevante artikler

Formål

Formålet med undervisningen i historie er, at eleverne udvikler lyst og evne til at forstå hverdagslivet i et historisk perspektiv og til aktiv medleven i et demokratisk samfund. Faget skal udvikle elevernes kronologiske overblik, styrke deres viden om og forståelse af historiske sammenhænge og øve dem i at bruge denne forståelse i deres hverdags- og samfundsliv.

Undervisningen skal gøre eleverne fortrolige med dansk kultur og historie og give dem indblik i den demokratiske dannelsesproces, jf. folkeskolelovens formålsbestemmelse. Det sker ved at fremme deres forståelse for, at mennesker er historieskabte såvel som historieskabende. Endvidere ønsker vi at styrke elevernes historiebevidsthed og identitet.

Slutmål efter 9. klassetrin Udviklings- og sammenhængsforståelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gøre rede for begivenheder og argumentere for sammenhænge fra dansk historie og sætte disse i relation til omverdenens historie
- forklare forskellige måder at organisere et samfund på og underbygge med lokale, nationale, nordiske og globale eksempler

- gøre rede for og drøfte sammenhænge mellem produktion, forbrug og ressourcer i forskellige historiske perioder
- forholde sig til eksempler på kulturmøder og kultursammenstød i dansk, europæisk og global sammenhæng.

Kronologisk overblik

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gøre rede for almindelige betegnelser for tidsepoker og placere dem kronologisk
- karakterisere sammenhænge mellem historiske begivenheder og den tid, som de foregår i
- indgå i diskussion om forandringer i forskellige perioders opfattelser af magt og ret, herunder regulering af forholdet mellem den enkelte og fællesskabet.

Fortolkning og formidling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- analysere eksempler på brug af historie fra alle perioder
- definere almindeligt brugte historiske begreber og anvende kildekritik
- indkredse historiske emner og temaer og indgå i dialog herom
- formulere relevante spørgsmål til emner og temaer og begrunde mulige løsningsforslag
- søge oplysninger i forskellige fremstillinger og ved hjælp af historiske begreber og metoder og at bearbejde disse oplysninger
- vurdere troværdighed af forskellige fremstillinger, som gives af fortiden
- udforme historiske fortællinger, der tolker dele af historiens udviklingsforløb.

Historiekanon

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder i fagets kanonpunkter og kronologien heri, jf. bilag 1. *)

*) Overgangsordning:

Den i bilag 1 anførte historiekanon gælder for elever, der går i 3.-6. klasse i skoleåret 2009/10 og senere. Fra skoleåret 2010/11 omfatter reglen tillige elever, der går i 7. klasse og fra skoleåret 2011/12 tillige elever i 8. klasse. Fra skoleåret 2012/13 gælder reglen på alle klassetrin, hvor der undervises i historie.

Indhold og metoder

Undervisningen skal medvirke til, at eleverne udvikler historiebevidsthed. Ved at arbejde med samspillet mellem fortid, nutid og fremtid skal eleverne udvikle deres indsigt i menneskers liv og livsvilkår gennem tiderne. Herved skal de udvikle deres viden om, forståelse af og holdninger til egen kultur, andre kulturer samt menneskers samspil med naturen.

Undervisningen skal give eleverne indsigt i, hvordan de selv, deres livsvilkår og samfund er historieskabte, og give dem forudsætninger for at forstå deres samtid og reflektere over deres handlemuligheder. Undervisningen skal medvirke til at den enkelte elev udvikler ansvarlighed for løsningen af fælles opgaver.

Undervisningen skal endvidere give mulighed for overblik og fordybelse i historiske kundskabsområder og styrke elevernes indsigt i kontinuitet og forandring. Undervisningen skal bygge på og stimulere elevernes evne til indlevelse, analyse og vurdering og fremme deres lyst til at videregive og skabe historiske fortællinger på baggrund af tilegnet viden.

Bilag 1

Folkeskolens historiekanon

Nedenstående kanonpunkter er opstillet kronologisk og indgår i undervisningen, som det fremgår af den gældende læseplan.

Ertebøllekulturen
Tutankhamon
Solvognen
Kejser Augustus
Jellingestenen
Absalon
Kalmarunionen
Columbus
Reformationen
Christian IV
Den Westfalske Fred
Statskuppet 1660
Stavnsbåndets ophævelse
Stormen på Bastillen
Ophævelse af slavehandlen
Københavns bombardement
Grundloven 1849
Stormen på Dybbøl 1864
Slaget på Fælled
Systemskiftet 1901
Kvinders valgret
Genforeningen
Kanslergadeforliget
Augustoprør og Jødeaktion 1943
FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder
Energikrisen 1973
Murens fald
Maastricht 1992
11. september 2001

5.6.2 BOGLIGE VALGFAG & SUPPLERENDE FAG

5.6.2.1 TYSK

Klassetrin
9. og 10. klasse
Prøve
FP9 og FP10
Timetal
3 timer ugentlig
Undervisere i faget
9. a+b Jørg Uwe Chercka (JC)
10. Jørg Uwe Chercka (JC)
Bøger og undervisningsmaterialer
Der Sprung! 3 og 4 Lindhardt og Ringhof Forlag
Alles klappt 3 og 4 Gyldendal
Step into German, Dansk Goethe Institut
Film. Bl.a. Der Tunnel, Das Leben der Anderen, Kebab Connection, Goodbye Lenin, Crazy, Knallhart, Sommer, das Wunder von Bern og andre
Internetsider med san, musik og artikler i forskellige genrer, bl.a. Grenzgenial
Grammatik: Dansk Goethe Institut og Hueber Verlag, Clio-online, Gyldendal.dk, Materialeplatformen.dk: tidligere afgangsprøver

Der henvises til EMU Tysk Fælles Mål (Mundtlig og skriftlig kommunikation og Kultur og Samfund, Kompetence-, færdigheds- og vidensmål

Formål

Eleverne skal i faget tysk udvikle kompetencer til at kommunikere på tysk både mundtligt og skriftligt, så de kan anvende tysk nationalt og globalt i deres aktuelle og fremtidige liv. Eleverne skal samtidig udvikle deres sproglige bevidsthed om tysk sprog og om fremmedsprogsindlæring samt styrke deres kulturelle og interkulturelle forståelse gennem kultur møder.

Stk. 2. Gennem oplevelse, fordybelse og aktiv medvirken skal elevernes lyst til at bruge sproget personligt og i samspil med andre fremmes. Eleverne skal herved få tillid til egne evner og lyst til at beskæftige sig med tysk sprog og kulturer til fremme af deres videre udvikling.

Stk. 3. Faget tysk skal give eleverne grundlæggende viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande og derved styrke deres internationale og interkulturelle forståelse.

Prøve FP9. Tysk mundtlig og skriftlig indgår i ministeriets pulje i de humanistiske afdeling og lodtrækning afgør, hvorvidt eleverne skal til prøve eller ej.

10. klasse

Formål

Mundtlig kommunikation Eleven kan kommunikere på tysk mundtligt i et forståeligt og sammenhængende sprog

Skriftlig kommunikation Eleven kan kommunikere på tysk skriftligt i et forståeligt og sammenhængende sprog

Kultur og samfund Eleven kan forstå og anvende forståelse for kultur

Kompetencemål Eleverne skal i faget tysk udvikle kompetencer til at kommunikere på tysk både mundtligt og skriftligt, så de kan anvende tysk nationalt og globalt i deres aktuelle og fremtidige liv. Eleverne skal samtidig udvikle deres sproglige bevidsthed om tysk sprog og om fremmedsprogsindlæring samt styrke deres kulturelle og interkulturelle forståelse gennem kulturmøder. Stk. 2. Gennem oplevelse, fordybelse og aktiv medvirken skal elevernes lyst til at bruge sproget personligt og i samspil med andre fremmes. Eleverne skal herved få tillid til egne evner og lyst til at beskæftige sig med tysk sprog og kulturer til fremme af deres videre udvikling. Stk. 3. Faget tysk skal give eleverne grundlæggende viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande og derved styrke deres internationale og interkulturelle forståelse.

Prøve FP10. Eleverne kan vælge at tilmelde sig både mundtlig og skriftlig prøve eller en af dem.

5.6.2.2 FRANSK

Klassetrin
9. og 10.
Prøve
FSA , FS10
Timetal
3 timer i 9. klasse, 4 timer i 10. klasse
Undervisere i faget
9. Birgitte Borup (BB)

I faget arbejdes der hen i mod de fælles slutmål for folkeskolen. Disse er beskrevet nedenfor. Endvidere har vi på Skovbo Efterskole beskrevet, hvordan det sikres at slutmålene nås. Kilde: www.uvm.dk

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forstå hovedindholdet af talt fransk om centrale emner
- forstå hovedindholdet af lyd- og billedmedier om centrale emner
- deltage i samtaler om centrale emner, herunder redegøre for noget oplevet eller læst

- læse, forstå og referere hovedindholdet af forskellige typer af tekster inden for genkendelige emner
- søge og udnytte relevante informationer fra forskellige medier inden for genkendelige emner
- udtrykke sig skriftligt i et forståeligt sprog.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- udtrykke sig forståeligt, hvad angår udtale og sætningsopbygning
- udnytte viden om ligheder mellem fransk og andre sprog
- anvende et centralt ordforråd inden for kendte emner
- anvende ofte forekommende faste vendinger og kulturbundne udtryk, således at kommunikationen lykkes
- anvende centrale sprogbrugsregler, der er vigtige for, at kommunikation lykkes
- anvende retstavning så præcist, at meningen i en tekst bliver tilstrækkelig tydelig.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- vide, hvordan man bedst tilegner sig fransk
- anvende strategier i forbindelse med kommunikation, herunder bede om hjælp til at udtrykke sig og bruge andre ord og vendinger
- vælge lyttestrategier i forhold til en given situation
- anvende forskellige læsestrategier
- udnytte it og mediers muligheder i forbindelse med informationssøgning og kommunikation
- anvende ordbøger, grammatiske oversigter og stavekontrol hensigtsmæssigt
- anvende viden om skriveprocessens faser
- vælge arbejdsform i forhold til den foreliggende aktivitet eller opgave
- understøtte et sprogligt udtryk med praktisk-musiske udtryksformer.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende en grundlæggende viden om levevilkår, værdier og normer i fransktalende lande i arbejdet med skønlitteratur, sagprosa og medier
- drage sammenligninger mellem fransksproget kultur og egen kultur
- anvende fransk som kommunikationsmiddel i mødet med fransktalende.

Formål

Formålet med undervisningen i fransk er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de kan forstå talt og skrevet fransk og kan udtrykke sig mundtligt og skriftligt. Samtidig skal elevernes bevidsthed om fransk sprog og sprogbrug udvikles.

Den enkelte elev skal hjælpes i den selvstændige sprogtilegnelse.

Indhold

Undervisningens indhold henvender sig til 9. klasses elever der ønsker at

forberede sig til folkeskolens afgangsprøve i fransk.

Undervisningen er fokuseret på det kommunikative sprogbrug, dvs. at fransk tales og lyttes

der til som et levende og smukt sprog.

Derudover læses der et antal tekster der formidler indblik i Frankrig og de fransktalende

landes kultur- og samfundsforhold; herunder med fokus på ungdomskulturen.

Det skriftlige arbejde med fransk indrages i et omfang, så det befordrer sikkerhed i de

sproglige former.

Der arbejdes med internet som kilde for tekster, billedmateriale, musik- og filmklip

5.6.2.3 FYSIK/KEMI-10

Klassetrin
FS10
Prøve
Følkeskolens 10.klasses prøve
Timetal
2 t
Undervisere i faget
Karen Refsager (KR)
Bøger og undervisningsmaterialer
Diverse egenproducerede materialer

Formål

Undervisningen i fysik/kemi tager afsæt i elevernes forhåndsviden, som de bl.a. har erhvervet sig i fysik/kemiundervisningen i 7. – 9. klasse. Faget er målrettet til brug for gymnasiet.

Eleverne skal i faget fysik/kemi udvikle naturfaglige kompetencer og dermed opnå indblik i, hvordan fysik og kemi – og forskning i fysik og kemi – i samspil med de øvrige naturfag bidrager til vores forståelse af verden. Eleverne skal i fysik/kemi tilegne sig færdigheder og viden om grundlæggende fysiske og kemiske forhold i natur og teknologi med vægt på forståelse af grundlæggende fysiske og kemiske begreber og sammenhænge samt vigtige anvendelser af fysik og kemi.

I undervisningen i fysik/kemi arbejdes der med de fire kompetenceområder: undersøgelse, modellering, perspektivering og kommunikation.

IndholdAlkoholer

Uorganiske og organiske forbindelser, kemiske bindinger, isomeri, navngivning, alkoholer i

hverdagen, nervesystemets opbygning og funktion, påvirkning af hjernen, nikotin og alkohol, alkoholors kogepunkter, fremstilling af alkohol, ølbrygning, omsætning af ethanol

i kroppen, helbredet, genstande og promiller, ethanol som råstof og brændstof, andre rusmidler.

Lys

Hvad er lys? Beregning af lysets bølgelængde. Det hvide lys' farvespektrum.

Lysets spredning i atmosfæren. Lysets fart. Lysets polarisation. Lys som elektromagnetiske

bølger. Lys som partikler Fotonens energi Grundstoffernes spektrum Elektronens opdagelse

Atomkernens opdagelse. Nogle stoffers lysudsendelse Røntgenstråler.
Mikroorganismer og
bioteknologi, mikroorganismers vækst og vækstfaktorer.

Metaller og redoxprocesser

Kobber, sølv og guld, metallers egenskaber, metaller og metalioner,
kobberfremstilling –
oxidation og reduktion, spændingsrækken, galvaniske elementer, reaktionsskemaer
for
redoxprocesser og pyroteknik.

Følgende kompetenceområder er behandlet:

Undersøgelse

Benytte fysiske og kemiske begreber og enkle modeller til at beskrive og forklare alkohol som nydelsesmiddel og som brændstof, lys som partikler og som bølger, fotonens energi, Niels Bohrs atommodel, metalleres fysiske og kemiske egenskaber, og kemisk binding og redoxprocesser.

Modellering

Kende til udviklingen i den atomare beskrivelse af grundstoffer og kemiske forbindelser

Kende til forskellige tiders forestillinger om universets opbygning og udvikling

Kende til væsentlige træk ved den teknologiske udvikling med fokus på fremstilling af alkohol og udnyttelsen af metalleres egenskaber.

Perspektivering

Beskrive og forklare eksempler på energiomsætninger med fokus på batterier og det galvaniske element.

Beskrive og forklare eksempler på fremstilling af produkter samt vurdere produktionsprocessers belastning af miljøet.

Beskrive hverdagslivets teknik og dens betydning for den enkelte og samfundet med fokus på batterier, fremstilling og nedbrydning af alkohol og teknikken bag fyrværkeri.

Kommunikation

Identificere og formulere relevante spørgsmål, samt opstille enkle hypoteser til beskrivelse af organisk kemi, lys og metaller.

Planlægge, gennemføre og vurdere undersøgelser og eksperimenter til de beskrevne emner.

Vælge udstyr, redskaber og hjælpemidler, der passer til opgaven.

5.6.3 LINJER

5.6.3.1 SKILINJE – TEAMALP

Klassetrin
Alle
Timetal
90 min
Undervisere i faget
Ivan Dahl Jakobsen (IJ)

Formål

Formålet med faget team ALP er, at eleverne får smag for et aktivt fritidsliv og får skærpet interessen for motion som en rekreativ fritidsbeskæftigelse. Endvidere er formålet, at eleverne får mulighed for at udvikle sociale kompetencer og lærer ansvarlighed i et fællesskab

Indhold

Team ALP er for skiinteresserede elever, som gerne vil udfordres i ”Alpinisme, Ledelse og Personlig udvikling”.

Faget giver eleverne mulighed for, at kombinere interessen for skiløb med teknisk progression, ledelse og kommunikation, samt udfordringer og oplevelser indenfor alpinverdenens mangfoldighed.

Der vil løbende være små interne prøver i tekniske færdigheder, faglige emner, undervisning af nybegyndere på ski, førstehjælp m.m.

Faget består af følgende dele:

- To timers ugentlig teoretisk og praktisk undervisning
- Førstehjælpskursus i en weekend
- Overlevelsestur i en weekend
- To ekstra skiture til henholdsvis Østrig og Sverige

I faget arbejdes der med områderne:

- Konditionstræning
- Fysisk træning
- Alpinisme- med friluftsture, klatring og forskellige former for skiløb.
- Egenfærdighed
- Teknik og udstyr
- Didaktik
- Ledelse og kommunikation
- Fysiologi, anatomi og opvarmningsteori
- Førstehjælp
- Lavinefare og sikkerhed
- Skihistorie

5.6.3.2 REJSELINJE – TEAMHONDU

Klassetrin
10. klasse
Timetal
2 ugentlige timer + rejse
Undervisere i faget
Cornelia Fromsejer (CF)

Formål

Formålet med faget team HONDU er, at eleverne udvider deres horisont og deres interkulturelle kompetencer.

At eleverne møder unge fra Hunduras i et ligeværdigt kulturmøde, hvor de sammen udveksler tanker og erfaringer med værdier, ungdomsliv og verdensborgerskab.

At eleverne med egne øjne, øre og krop oplever en anderledes del af verden, og at de gennem denne deltagelse og oplevelse forholder sig til fattigdom og andre globale problematikker

Som fx klimaforandringer, politik, rettigheder mv.

At eleverne udvikler et verdensmedborgerskab og det ansvar der medfølger.

Indhold

Nogle gange har vi brug for en unik platform for at finde ud af, hvad kærlighed er i stand til.

Nogle gange bliver vi nød til at tage nogle skridt ud af vores trygge rammer for at finde ud af, hvem vi er skabt til at være.

TeamHONDU er ikke ferie I centralamerika, men en invitation til 10. klasse elever som ikke

kun ønsker at give kærlighed, men også ønsker en mulighed for at udvikle egne karaktertræk og identitet, mens de udforsker en af de vildeste nationer på Jorden.

I løbet af skoleåret burger vi to lektioner om ugen på emner som: fordomme, fattigdom, tværkulturel kommunikation, menneskehandel/human trafficking, religion og spiritualitet samt international udvikling. Vi prøver at udforske de svære spørgsmål som "hvordan kan jeg give ud af min overflod?" Samtidig vil vi lade os inspirere af forbilleder som Mother Theresa og Gandhi. Slutteligt skal vi øve lidt spanske gloser.

TeamHONDU's højdepunkt er uge 6 og 7, hvor vi rejser til Honduras., hvor det vi har lært i klasselokalet bliver omsat til praksis.

TeamHONDU handler om at udvide vores hjerter for mennesker, så vi kan vokse i vores karaktertræk. Vi tror på, at når vi flytter fokus fra os selv og hen på andre, tager vi del i Guds tanker, og han styrker og udvikler os. Hvis du har lyst til at sige JA til dette nye eventyr og blive en smule ukomfortabel en gang imellem kan TeamHONDU blive et af højdepunkterne i dit efterskoleophold.

Efter selve rejsen arbejder vi videre med faget om formidling af vores oplevelser og tanker i form af bl.a. oplæg og film.

5.6.4 SPOR

Alle elever skal vælge et af følgende spor:
Musik, Medie og journalistik, teater, kunst eller sport.

Undervisningen i sporene ligger 3 klokketimer hver mandag formiddag. Endvidere er ugen før efterskolernes dag sat af til sporundervisning. I sporene er det lærerteams, der står for undervisningen.

5.6.4.1 MUSIKSPOR

Musiklinje 3 er for de øvede og ligger samtidig med sporet
– Her er der optagelsesprøve.
Musiklinje 2 er for de knapt så øvede og ligger samtidig med sporet

Klassetrin
Alle
Timetal
<u>Musiklinje 2</u> 3,7 timers spor, evt. 2 timers kor, 2 timers band Evt. 2 timers studie. 20*25 min individuel instrumentalundervisning og/eller 20*25 min individuel sangundervisning
<u>Musiklinje 1</u> 3,7 timers spor, evt. 2 timers kor Evt. 2 timers studie. 20*25 min individuel instrumentalundervisning og/eller 20*25 min individuel sangundervisning
Undervisere i faget
Hans Krabbe (HK) Kristian Elhøj (KE) Thøger Wessel (TW) Markus Fabricius (MJ)

Mål

Musiklinjen forsøger at styrke elevens kreative processer og færdigheder i arbejdet med musik.

Indhold

Musiklinjen er forbeholdt elever som har været til optagelsesprøve og bestået denne. Hvis man går på musiklinjen, er man også en del af musiksporet. Til optagelsesprøven skal eleven fremføre et stykke musik på sit hovedinstrument (sang, klaver, guitar osv.), derefter vil der være en samtale med musiklærerne. Målet med prøven er at finde ud af hvor eleven befinder sig musikalsk. Prøven er individuel, og eleven vurderes både på sin musikalitet, men også på sit potentiale. Musiklinjen er et godt afsæt mod en eventuel optagelse på MGK (Musikalsk grundkursus).

Hvis du bliver optaget på musiklinjen, skal du være indstillet på følgende.

- 4 (2) timers ugentligt musikspor
- 25 minutters ugentlig solosangundervisning
- 25 minutters ugentlig instrumentalundervisning
Solosang og instrumental er et og/eller. Du kan vælge begge dele- eller det ene.
- 2 timers ugentligt sammenspil
- 2 timers ugentligt kor

Herudover forventes det at du

- Øver dig på dit instrument/sang (minimum 60 min. ugentligt)
- Forberede dig til timerne
- Deltage aktivt i det resterende musikliv på skolen.
- Engagerer dig i timerne.

Der arbejdes med følgende emnekredse på musiklinjen

Musikspor

Formål

Musiksporet skal give eleven indsigt og forståelse for musikalske begreber. Det skal danne fundament for videre indlæring på eget instrument og i sammenspil med andre.

Det er et mål, at eleverne selv får lyst til at arbejde med sangskrivning.

Vi ønsker, at eleven skal opdage og opleve glæden ved at bruge sin stemme og krop til at skabe og medvirke til en musikalsk oplevelse i fællesskab med andre. Elevens motorik skal

Trænes og evnen til at lytte og improvisere udfordres.

Indhold

På musiksporet er der fagelementer der kører hele året:

Hørelære

Faget blander teori med praktisk øvelse ved hjælp af klappe- og koordinationsøvelser, lytte og spille, øvelser i at notere musik, genkendelse af intervaller og flerstemmig sang.

Musikteori

Der gennemgås elementære musikalske grundbegreber. Der arbejdes med skalaer, melodi, gehør, imitation, improvisation og komposition. Herudover arbejder vi også med forskellige genrer og musikhistorie.

Arrangementsanalyse- og teknik

Vi lytter til musik og gennemgår forskellige stilarter og musikperioder. Dernæst prøver vi selv at skabe brugbare melodier og rytmer.

Sangskrivning

Vi vil komponere og arrangere musik i øvelokalet og på computer med det mål at det skal kunne spilles "live".

Faget har tilknytning til skolens årlige teaterkoncert, og vi vil komponere sange og musik med henblik på, at det skal bruges i teaterkoncerten.

Performance

Kursus hvor eleverne lærer at føre sig frem på en scene

Musikweekender

Weekender hvor "venner af Skovbo" dyrker musik sammen med musikskolens elever

Koncerter

Der afvikles julekoncert i forbindelse med arrangementet Skovbojul. Derudover arbejdes der med at lave en række koncerter i løbet af skoleåret

Lydstudie og indspilningsteknik

Kursus hvor der arbejdes med indspilning og lydstudieteknik

Solosang

Formål

At give eleven, ud fra dennes forudsætning, en oplevelse af succes og selvtillid indenfor sang.

Indhold

Eleven er medbestemmende i indholdet af sangundervisningen, lige fra specifikke sange, men også til sangteknikker og genre.

Instrumentalundervisning

Formål

Dygtiggørelse af elevens færdigheder og musikalitet på sit hovedinstrument.

Indhold

Der udbydes instrumentalundervisning på instrumenterne guitar, klaver, trommer, bas og sang. Ønskes der undervisning i et andet instrument end ovenstående, skal man rette henvendelse til skolen.

Undervisningen taget udgangspunkt i elevens niveau og kendskab til instrumentet.

Band 1 - 4

Se indholdsplan

Kor

Formål

At give eleven en oplevelse af fællesskabet i sang, samt at forbedre elevens gehør, koordination og musikalitet. Se indholdsplan 5.6.5.8

Indhold

Der trænes i at synge flerstemmigt. Sangene varierer fra kanon og til rytmisk, a cappella og gospel. Eleverne har også mulighed for at præge repertoire. Indlæringen vil primært foregå ved gehør. Noder vil kun i mindre grad blive brugt.

Nogle af produkterne i faget vil være noget af den musikalske del af skolens teaterkoncert.

5.6.4.2 TEATERSPOR

Klassetrin
Alle
Timetal
3,7 timer
Undervisere i faget
Cornelia Fromsejer (CF)

Formål:

På teatersporet har vi en tænkning af faget, som kan opstilles i tre pinde:

- 1) Der arbejdes med at dygtiggøre sig indenfor teaterfagets metoder og teknikker. Teater er en kunstform og et håndværk.
- 2) At arbejde med drama og teater har meget ofte en afsmittende positiv effekt på andre områder. Det man kunne kalde fagets "merværdi". Man øger fx sin koncentrationsevne og bliver bedre til at turde "stå frem". Teater er et udtryksmiddel.
- 3) Vi arbejder med glæden ved at udtrykke sig gennem krop og stemme. Arbejdsformen er legende og i et samarbejde med andre. Teater er/giver glæde☺

Indhold:

Vi vil i løbet af året komme igennem forskellige af teatrets mange udtryk og arbejdsmetoder, så som improvisation, fysisk teater, livs-teater og skuespiltræning o.l. Der vil arbejdes med mindre visninger undervejs, men naturligvis også i dybden med teaterarbejdet som skuespiller og iscenesætter frem mod Skovbos store teaterkoncert i januar.

Undervisningen vil forsøges kombineret med forskellige teateroplevelser og besøg på teateruddannelser for at se, hvordan professionelle arbejder med faget.

Fagelementer:

- Leg og samarbejde
- Improvisation ud fra Keith Johnstone
- Forumteater ud fra Boal og Byreus
- Kropssprog og udtryksformer
- Teaterhistorie
- Karakterarbejde og rolleopbygning
- Fysisk teater, devising og forestillingsarbejde

Tempoet (og humøret) i undervisningen er højt – I faget arbejdes der både teoretisk og "på gulvet", men altid i trygge rammer. Læsning til faget (i et mindre omfang) vil supplere og understøtte de afprøvede teatermetoder.

5.6.4.3 MEDIESPOR

Klassetrin
Alle
Timetal
3,7 timer
Undervisere i faget
Christoffer Hansen (CE)

Formål**Indhold**

Er du interesseret i medieverdenen, så er dette spændende, nye fag lige noget for dig. Vi kommer (i høj grad) til at udforme faget efter jeres ønsker og niveau. Du behøver ikke at have nogen forhåndsviden inden for dette, for det har vi :-). Øvelse gør mester og sammen vil vi lære af vores fejl.

Vi kommer til at arbejde med meget forskelligt. Undervisningen vil være hovedsageligt være bygget op af forløb, bestående af en teoridel og en praksisdel, som ender med et produkt efter hvert forløb. Det er vigtigt for os, at vi bliver en rigtig god gruppe, som samarbejder godt, da vi tror på, at helheden skaber produktet.

Følgende ting er på tegnebrættet:

Mediedelen kunne indeholde:

Teoretisk undervisning i digital foto: det flotte portræt, reportage fotografi (med henblik på hjemmesiden fra fx fester mm.), basic betjening af spejlreflekskamera.

- Betjening af programmer til billedredigering og filmredigering.
- Filmproduktion fra ide til færdigt projekt.
- Almen forståelse af hardware (både computer og kamera)
- Fotocollage - og brug af billeder på tusind andre måder
- Videointerviews på skolen og i lokalmiljøet
- Arbejde sammen med teatersporet om et produkt
- "On the road" film med mobiltelefonen
- Sjove eksperimenter med billeder
- Et produkt vi kan sælge til Skovbojul

Journalistdelen kunne indeholde:

- Hvordan bliver vi en god gruppe?
- Tekst til hjemmesiden - nyheder fra skolen - videoblogs osv.
- Dokumentation fra de andre spor.... hvad laver de?
- Lære at lave et godt interview (mundtligt og skriftligt)
- At skrive og bearbejde en artikel fra ide til slut.
- Et avisprojekt hvor vi producerer en avis, som vi udgiver
- En dokumentarfilm

Og en masse, masse andet... kun fantasien sætter grænser.

Vi har et ønske om at komme ud af huset. Besøge en avisredaktion, en fotograf, en journalist, udstillinger eller andre relevante steder og personer.

5.6.4.4 SPORTSSPOR

Klassetrin
Alle
Timetal
3,7 timer
Undervisere i faget
Christian Friberg (CFB) Mathias Dirchsen (MD)

Formål

Formålet med undervisningen i faget er, at eleverne gennem alsidige idrætslige læringsforløb, oplevelser, erfaringer og refleksioner opnår færdigheder og tilegner sig kundskaber, der fremmer elevens fysiske, psykiske og sociale udvikling.

Eleverne skal have mulighed for at opleve glæde ved og lyst til at udøve idræt og udvikle forudsætninger for at forstå betydningen af livslang fysisk udfoldelse i samspil med natur, kultur og det samfund og den verden, de er en del af. Eleverne skal opnå indsigt i og få erfaringer med vilkår for sundhed, kropskultur, idrætstræning og teori samt friluftsliv.

Undervisningen skal give eleverne forudsætninger for at tage ansvar for sig selv og indgå i et forpligtende fællesskab.

Indhold

Faget: "Sport og friluftsliv" er for sportsinteresserede elever, som ønsker at blive udfordret fysisk, psykisk og socialt. Faget er en blanding af sport og friluftsliv, med hovedvægt på sport. I faget der arbejdes med forskellige sportsgrene samt teknikker til at overleve i naturen.

Undervisningen vil være en kombination af teori og praksis.

Faget består af følgende dele:

Fire timers ugentlig teoretisk og praktisk undervisning

Forskellige arrangementer, hvor vi tager ud af huset.

Sportsuge med et særskilt forløb. Det kunne f.eks. være et dykkerkursus, kano-

Deltagelse i forskellige løb eller konkurrencer indenfor fagets hovedområder

Teori

I det teoretiske arbejdes der med følgende områder:

- Opvarmningsteori
- Træningsformer
- Anatomi
- Fysiologi

- Kondition
- Regler
- Taktik
- Sikkerhed
- Kost/livsstil
- Påklædning/udstyr

Praksis

I praksis arbejdes der med følgende områder:

- Styrketræning
- Atletik
- Friluftsliv
- Håndbold
- Volley
- Floorball/hockey
- Softball
- Ultimate
- Mountainbike
- Orienteringsløb
- Konditionstræning
- Løb

5.6.4.5 KUNSTSPOR

Klassetrin
Alle
Timetal
3,7 timer
Undervisere i faget
Linda Søgaard Rasmussen (LR) Trine Halse (TH)

Formålet med undervisningen på kunstlinjen er, at eleverne ved at producere, opleve og analysere billeder bliver i stand til at iagttage, reflektere, bruge og forstå billedsprog som et kommunikations- og udtryksmiddel.

Eleverne skal i arbejdet med plane, rumlige og digitale billeder tilegne sig færdigheder i og viden om kunst, medier og andre visuelle udtryks- og kommunikationsformer som grundlag for at udtrykke sig gennem billeder og andre visuelle former.

Som deltagere i og medskabere af kultur og som del af deres kreative udvikling og æstetiske dannelse udvikler eleverne deres kundskaber om kunstens og mediekulturens billedformer, som de fremstår i lokale og globale kulturer.

Indhold

Vi lever i en visuel kultur, hvor en stadig større del af kommunikationen forgår ved hjælp af billeder. Billeders brug og funktion har ændret sig, og genrer og stilarter blander sig i et billedmix, der kan være svært gennemskueligt. Ligeledes er den måde, vi ser på billeder på, forskellig i forskellige kontekster. Samtidig påvirkes vi af billeders indhold, og den måde billeder fremvises på, så billeder får os til at anskue omverdenen på bestemte måder.

Faget er ikke et håndværksfag, men et bredt billedfag, hvor eleverne både producerer billeder samt kommunikerer med billeder og får kundskab om billeder.

Kunstlinjen er et kunstnerisk-æstetisk fag, som indeholder både et kundskabs- og færdighedsområde. Ved hjælp af kunstneriske arbejdsmetoder giver eleverne billedligt udtryk for oplevelser, holdninger, følelser og fantasier og opnår dermed erkendelse af sig selv og forståelse af omverdenen.

Arbejdet med billedsproget indgår som en del af elevernes personlige og sociale udvikling og har bl.a. stor betydning for deres identitetsdannelse. Der tages udgangspunkt i emner og temaer, der er af betydning for eleverne og samfundet. Der arbejdes med skiftende skildringsformer, der er karakteriseret ved forskellige måder at opleve og udtrykke sig på. Ved at give udtryk for et indhold i en tilsigtet form udvikler eleverne erkendelse og opnår ny viden. Eleverne lærer således at iagttage, beskrive, reflektere og kommunikere i et visuelt formsprog.

På kunstlinjen vælges forskellige materialer, værktøjer og teknikker i relation til billedets indhold og elevernes forudsætninger og udvikling. Der arbejdes hen imod, at eleverne gennem det praktiske arbejde opnår solide erfaringer med billedsprogets, materialernes og teknikernes muligheder.

Billeder kan ordnes i tre kategorier:

- plane billeder
- rumlige billeder
- digitale billeder.

Til hver af disse kategorier hører underkategorier som fx tegning, maleri, grafik, skulptur, installation, arkitektur, foto, video og animation. Eleverne skal arbejde inden for hver af de tre kategorier og fordybe sig i udvalgte underkategorier.

Faget bygger på en forening af praktisk billedarbejde, billedanalyse og kommunikation. De tre centrale kundskabs- og færdighedsområder indgår på varieret måde og som en helhed i undervisningen. Alle områder vil ikke kunne tilgodeses i lige høj grad hele tiden, men efter afslutningen af hver fase skal undervisningen have været tilrettelagt således, at eleverne har kunnet tilegne sig kundskaber og færdigheder inden for alle tre områder.

5.6.5 Valgfag

5.6.5.1 PIGEFODBOLD

Klassetrin
Alle
Timetal
90 min + kampe
Undervisere i faget
Oliver Ohlsen (OO)

Formål

Formålet med faget pigefodbold er, at eleverne får smag for et aktivt fritidsliv og får skærpet interessen for motion som en konstruktiv fritidsbeskæftigelse. Endvidere er formålet, at eleverne får mulighed for at udvikle sociale kompetencer og lærer ansvarlighed i et fællesskab.

Indhold

Det er vigtigt i dette fag at give pigerne mulighed for at træne på deres eget niveau og både indlære regler og teknikker helt fra bunden. Der trænes både i skudteknik, dribling, samspilskombinationer, boldbehandling og andet relevant.

5.6.5.2 DRENGEFODBOLD

Klassetrin
Alle
Timetal
90 min + kampe
Undervisere i faget
Mathias Dirchsen (MD)

Formål

Formålet med faget drengefodbold er, at eleverne får smag for et aktivt fritidsliv og får skærpet interessen for motion som en rekreativ fritidsbeskæftigelse. Endvidere er formålet, at eleverne får mulighed for at udvikle sociale kompetencer og lærer ansvarlighed i et fællesskab.

Indhold

Udover ugentlig træning, vil eleverne deltage i forskellige turneringer i efterskoleregi, samt i begrænset omfang i lokale turneringer.

5.6.5.3 MOUNTAINBIKE

Klasse
Alle
Timetal
8 ture
Undervisere i faget
Hans Krabbe (HK) Mathias Dirchsen (MD)

Formål

Formålet med mountainbike er at få brugt sin krop på en sjov og udfordrende måde, som styrker både konditionen samt balance- og reaktionsevnen. Cykelturene kommer til at foregå i skoven og på etablerede mtb-ruter (herunder singletracks) rundt på Sjælland og øerne, som gerne skulle fremme elevernes lyst til at færdes i naturen og få lyst til at benytte denne træningsform senere i livet også.

Faget vil også sætte eleven i stand til at passe og pleje sin cykel, foretage nødreparationer og få viden om påklædning og udstyr if. kørsel på mountainbike.

Desuden handler faget handler også om fællesskab, og om det at cykle sammen i grupper og de forhold, som man her skal være opmærksom på; færdselsregler, tegn- og signalgivning og simpel førstehjælp, hvis uheldet skulle være ude.

Indhold

Faget bliver en blanding af teori, træning, praktiske øvelser og kørsel i skoven.

Faget tilrettelægges som en række ture, hvor på tidspunkter, hvor det er muligt at køre i skoven.

Eleverne kommer til at få tildelt en nummereret mountainbike, som de skal benytte i faget – herunder også sørge for vedligeholdelse og rengøring. Det forventes, at eleverne deltager aktivt i dette og optræder ansvarligt, så cyklerne bliver passet godt fremstår i velholdt stand. Skolen stiller cykel og hjelm til rådighed for eleverne på holdet. Øvrigt udstyr/beklædning skal eleverne selv sørge for.

I faget skal vi arbejde med:

Teori:

- Færdselsregler/færdselsloven – særligt for kørsel i skoven (private og statskove)
- Tegn- og signalgivning ved kørsel i grupper
- Simple førstehjælp ved styrt/uheld
- Beklædning og udrustning – hvad skal medbringes på en cykeltur

5.6.5.4 BASKET

Klassetrin
Alle
Timetal
2 lektioner
Undervisere i faget
Christian Friberg (CFB)

Formål

Formålet med faget basket er, at eleverne får smag for et aktivt fritidsliv og får skærpet interessen for motion som en rekreativ fritidsbeskæftigelse. Endvidere er formålet, at eleverne får mulighed for at udvikle sociale kompetencer og lærer ansvarlighed i et fællesskab.

Indhold

Udover ugentlig træning, vil eleverne deltage i forskellige turneringer i efterskoleregi, samt i begrænset omfang i lokale turneringer.

5.6.5.5 BADMINTON 1 OG BADMINTON 2

Klassetrin
10. klasse valgfag
Timetal
2 lektioner
Undervisere i faget
Christoffer Elkjær (CE) Claus Møller Bæk (CB)

Formål

Formålet med faget er at blive bedre til at spille badminton.

Indhold

Der laves træningsøvelser og kampe. Eleverne dyster indbyrdes med hinanden.

5.6.5.6 TOPFORM

Klassetrin
10. klasse valgfag
Timetal
2 lektioner
Undervisere i faget
Mathias Dirchsen (MD)

Formål

Formålet med faget er at komme i bedre form.

Indhold

Der laves træningsøvelser og arbejdes med anaerob og aerob forbrænding.

5.6.5.7 BAND 1 - 4

Klassetrin
Kun musikelever
Timetal
2 lektioner
Undervisere i faget
Hans Krabbe (HK) Kristian Elhøj (KE)

Formål

Formålet med faget at eleverne lærer sammenspil og dynamikken i et orkester.

Indhold

Der arbejdes med at opbygge et repertoire af forskellige sange og musiknumre i forskellige genrer.

5.6.5.8 KOR

Klassetrin
Primært alle sangelever
Timetal
2 lektioner
Undervisere i faget
Trine Halse (TH)

Formål

Formålet med faget at skabe glæde og sammenhold ved at synge i kor.

Indhold

Der arbejdes med forskellige korarrangementer: Gospel, jazz og rytmisk kor.

5.6.5.9 SANGSKRIVNING

Klassetrin
10. klasse valgfag
Timetal
2 lektioner
Undervisere i faget
Kristian Elhøj (KE)

Formål

Formålet med faget er at arbejde med sangskrivning.

Indhold

Vi vil komponere og arrangere musik i øvelokalet og på computer med det mål at det skal kunne spilles ”live”.

Faget har tilknytning til skolens årlige teaterkoncert, og vi vil komponere sange og musik med henblik på, at det skal bruges i teaterkoncerten.

5.6.5.10 STUDIE- OG MUSIKPRODUKTION

Klassetrin
Alle
Timetal
2 lektioner
Undervisere i faget
Kristian Elhøj (KE)

Formål

Formålet med faget er at arbejde med musikproduktion.

Indhold

Kursus hvor der arbejdes med indspilning og lydstudieteknik

5.6.5.11 INSTRUMENTALUNDERVISNING

Klassetrin
Alle
Timetal
2 lektioner
Undervisere i faget
Kristian Elhøj (KE)

Formål

Dygtiggørelse af elevens færdigheder og musikalitet på sit hovedinstrument.

Indhold

Der udbydes instrumentalundervisning på instrumenterne guitar, klaver, trommer, bas og sang. Ønskes der undervisning i et andet instrument end ovenstående, skal man rette henvendelse til skolen.

Undervisningen taget udgangspunkt i elevens niveau og kendskab til instrumentet.

5.6.5.12 GOURMET

Klassetrin
Alle
Timetal
125 min.
Undervisere i faget
Niels Refsager (NR)

Formål

Formålet med faget Gourmet er at vække og styrke elevernes interesse for finere madlavning, sat at bibringe eleverne forskellige håndværksmæssige færdigheder-

Indhold

Der arbejdes med at fremstille forskellige retter. Retterne er årstidsbestemte og der arbejdes med årstidernes forskellige råvarer.

5.6.5.13 KREA

Klassetrin
10. klasse
Timetal
2 lektioner
Undervisere i faget
Line Bay-Madsen (LB)

Formål

Formålet med faget er at blive bedre til Krea.

Indhold

Eleverne laver forskellige øvelser med formålet at introducere dem for forskellige kreative stilarter.

5.6.5.14 BODYCARE

Klassetrin
10. klasse
Timetal
2 lektioner
Undervisere i faget
Line Bay-Madsen (LB)

Formål

Formålet med faget er at arbejde med kropsidentitet og velvære.

Indhold

Eleverne laver forskellige øvelser med formålet at lære dem at mærke kroppens signaler, og slappe helt af i stressede situationer.

5.6.5.15 LOVSANG

Klassetrin
Alle
Timetal
Et antal gange bestemt af de arrangementer, der skal medvirkes til.
Undervisere i faget
Anastasia Dapo Strufve Christensen (AD)

Formål

Formålet med undervisningen er skabe rum og mulighed for at elever kan udvikle sig inden for den kristne sangtradition: Lovsang

Indhold

Her arbejdes med lovsangsøvelser og opbygning af et repertoire, så lovsangsgrupperne kan medvirke ved skolens andagter, Mix, teenevent og ved andre arrangementer.

Endvidere arbejdes med lovsangsledelse.

5.6.5.16 DANS

Klassetrin
Alle
Timetal
2 lektioner
Undervisere i faget
Minna Bentz (MB)

Formål

Formålet med faget er at arbejde med kropslig udtryk.

Indhold

Der arbejdes med forskellige stilarter indenfor moderne dans.

5.6.6 SPECIALUNDERVISNING

5.6.6.2 DANSK 10+

Klassetrin
10
Prøve
FP10
Timetal
6
Undervisere i faget
Line Bay-Madsen (LB)

Formål

At støtte op om elever, der har svært ved faget og give disse elever mod på faget og tro på deres egne evner.

Indhold

Undervisningen er tilrettelagt med henblik på at nå de krav og kompetencemål, der beskrevet i dansk 5.6.1.1 Dansk

Der lægges særligt vægt på den færdighedsprægede del: grammatik og læsning.

I nogle timer arbejdes ud fra fælles oplæg sammen med de andre hold. Arbejdet med tekster mv. er særligt tilrettelagt -undervisningsmæssigt og pædagogisk, så det så vidt muligt rammer elevernes forskellige behov og niveau.

5.6.6.4 MATEMATIK 10+

Klassetrin
10
Prøve
FP10
Timetal
4
Undervisere i faget
Christoffer Elkjær (CE)

Formål

på At støtte op om elever, der har svært ved faget og give disse elever mod faget og tro på deres egne evner.

Indhold

Undervisningen er tilrettelagt med henblik på at nå de krav og kompetencemål, der er beskrevet under matematik. 5.6.1.2 Matematik

Der lægges meget vægt på den færdighedsprægede del: færdighedsregning.
I problemregning tilstræbes det, at eleverne lærer at lave opgavebesvarelsen på computer.

5.6.6.6 ENGELSK 10+

Klassetrin
10. klasse
Prøve
FP9 & FP10
Timetal
4 timer
Undervisere i faget
Linda Søgaard Rasmussen (LR)

Formål

At støtte op om elever, der har svært ved faget og give disse elever mod faget og tro på deres egne evner.

Indhold

Undervisningen er tilrettelagt med henblik på at nå de krav, der er beskrevet under engelsk. 5.6.1.3 Engelsk

Der arbejdes fortrinsvis med den mundtlige dimension af faget.

5.7 ERHVERVS- OG UDDANNELSESVEJLEDNING

Alle
Erhvervsvejleder
Ivan Dahl Jakobsen (IJ)

5.7.1 ERHVERVS- OG UDDANNELSESVEJLEDNING

I løbet af skoleåret har eleverne to skemalagte vejledende samtaler. Den første samtale afvikles i første halvdel af året; den anden samtale er i forbindelse med valg af ungdomsuddannelse og/eller ansøgning om optagelse.

Alle elever har mulighed for at aftale ekstra tid til samtale med én af vejlederne alt efter behov i løbet af skoleåret.

Vejlederindsatsen fokuserer i særlig grad på de elever, som i særlig grad har behov for vejledning.

Elever der måtte ønske vejledning udover skolens tilbud henvises til deres hjemlige UUV center (Ungdoms-, uddannelses- og vejledningscenter)

5.7.2 ERHVERVSPRAKTIK

Elever i 9. klasse kan efter eget ønske komme i erhvervspraktik i uge 7.

5.7.3 UDDANNELSESBOG OG TILMELDING TIL UNGDOMSUDDANNELSERNE

Uddannelsesbogen er elevernes redskab til at vurdere deres muligheder og navigere mellem uddannelses tilbud.

På denne baggrund udfærdiges uddannelsesplanen i slutningen af skoleåret; denne vedlægges ansøgningerne om optagelse til ungdomsuddannelse.

5.7.4 BROBYGNING

Brobygning tilbydes alle 10. klasses elever med typisk to uger på teknisk skole og to uger på gymnasial uddannelse.

Både brobygning og erhvervspraktik arrangeres i samarbejde med UU-Køge (Ungdoms- og uddannelsescenter).

5.7.5 OSO-OPGAVE

10. klasse
Vejledere
Markus Fabricius (MJ)
Claus Møller Bæk (CB)
Mathias Dirchsen (MD)
Oliver Ohlsen (OO)

Formål

I 10. klasse skal hver elev lave en obligatorisk selvvalgt opgave. Opgaven skal give eleven mulighed for at arbejde selvstændigt med et emne, der tager udgangspunkt i elevens uddannelsesplan.

Indhold

I løbet af skoleåret afsættes en uge til arbejdet med den obligatoriske selvvalgte opgave. Inden da orienteres eleven godt om opgavens karakter, og opgavens emne og indhold besluttet i samråd med erhvervsvejleder og dannelses- og demokratilærerne. Det forberedende arbejde foregår i nogle af dannelse- og demokratitimerne. Eleverne kan arbejde individuelt, men arbejdet med opgaven kan også foregå i samarbejde mellem to eller flere elever, hvor der er en umiddelbar sammenhæng med de konkrete uddannelsesplaner. Eleverne udarbejder et konkret produkt. I udarbejdelsen af opgaven skal eleven anvende varierede arbejdsmetoder og udtryksformer. En eventuel fremlæggelse sker i forlængelse af arbejdet med opgaven i dannelse- og demokratitimerne. Alle elever laver en kort præsentation, og elever, der har lavet et produkt andet end en rapport, fremlægger i længere tid.

Eleven modtager vejledning under hele opgaveforløbet både i forhold til emnevalg, arbejdsmetoder og undersøgelsesformer, brug af kilder og materialer, fremstilling af produkt og valg af udtryksform. Vejledningen skal hjælpe eleven til at tage udgangspunkt i egne faglige og personlige forudsætninger samt i uddannelsesplanen. Vejledningen skal hjælpe eleven med udgangspunkt i egne faglige og personlige forudsætninger samt uddannelsesplanen, at relatere til et arbejdsmarked bygget på demokratiske principper.

Elevens opgave bedømmes med en skriftlig udtalelse og, hvis eleven ønsker det, med en karakter. Eleven kan efter eget ønske få medtaget den skriftlige udtalelse og/eller karakteren på afgangsbrevet.

5.8 ANDERLEDES UGER OG DAGE

5.8.1 PROJEKTOPGAVE [SKEMA: P]

Klassetrin
9. kl.
Prøve
Fp9
Timetal
2 formiddage + 5 dage + 2 fremlæggelsesdage
Undervisere i faget
Birgitte Borup (BB) Line Bay-Madsen (LB)

Formål

På skolen afsættes en uge til at arbejde med projektopgaven. Projektopgaven kan udføres enkeltvis eller gruppevis og har til formål at styrke projektarbejdsformen og give eleven mulighed for at få en bredere vurdering af sit arbejde med et tværgående emne med en eller flere problemstillinger.

Indhold

Inden de afsatte uger vælges et overordnet emne for alle, der er så bredt, at det kan anskues fra flere forskellige faglige vinkler. Det overordnede emne skal lægge op til formulering af delemner, der inddrager stofområder og metoder samt arbejdsformer og udtryksformer fra flere fag, og som giver udfordringer til hele elevgruppen. I forbindelse med to projektfremmiddag før ugen udarbejder eleverne en problemformulering og begynder at sætte sig ind i emnet. Projektopgaven skal resultere i et konkret produkt, hvor udtryksform og formidlingsform vælges af eleverne, dog skal de inddrage elementer fra deres valgte spor (med undtagelse af sport, som er prøvefag). Fremlæggelsen sker enkeltvis eller gruppevis i umiddelbar forlængelse af elevernes færdiggørelse af deres arbejde.

Under hele processen modtager eleverne vejledning fra de involverede lærere – både med hensyn til emnevalg og problemformulering, afgrænsning af indhold, valg og brug af arbejds- og undersøgelsesformer, valg og brug af indhold og metoder fra flere fag, valg og brug af kilder og materialer, valg og brug af udtryksform, fremstilling af produkt og tilrettelæggelse og gennemførelse af fremlæggelsen.

Projektopgaven bedømmes med en bredere skriftlig udtalelse og efter elevens valg med en karakter.

Den skriftlige udtalelse er en vurdering af det faglige indhold, arbejdsprocessen, produkt, udtryksform og fremlæggelse samt sammenhængen mellem disse elementer. Der gives ikke en karakter for opgaven.

5.8.2 SKILEJRSKOLE [SKEMA: SKI]

Klassetrin
Alle
Timetal
2 rejsedage og 4 dage med 6 timers undervisning
Undervisere i faget
Abu Sidek (AA) Allan Møller (AM) Birgitte Borup (BB) Christian Friberg (CFB) Christoffer Elkjær (CE) Claus Møller Bæk (CB) Hans Krabbe (HK) Helen Mikkelsen (HM) Ivan Jakobsen (IJ) Linda Søgaard Rasmussen (LR) Line Bay-Madsen (LB) Markus Jakobsen (MJ) Mathias Dirchsen (MD) Miriam Hoel Nielsen (MH) Trine Elhøj Halse (TH)
I alt 15 undervisere Derudover er der tilknyttet en række eksterne undervisere

Skilejrskole er Skovbo Efterskoles årlige udenlandstur.

Formål

Turens formål er at give eleverne en udfordrende social oplevelse, samt at give dem lyst til et aktivt fritidsliv.

Indhold

Eleverne informeres i god tid om turen. Området omkring skisportsstedet samt problematikker omkring skisport gennemgås i fællestimen.

Eleverne deltager i planlægningen af turen: Indkvartering, forplejning samt program.

Eleverne indkvarteres på sovesale på vandrehjemmet.

Der arrangeres skiundervisning både for begyndere, øvede og meget øvede

Eleverne skal være på ski både formiddag og eftermiddag, hvis vejret tillader det.

5.8.4 TEATERPROJEKT [SKEMA SE: TK1-3]

Klassetrin
Alle
Timetal
2½ uges projektundervisning
Undervisere i faget
<p>Musik: Markus Jacobsen (MJ) Hans Krabbe (HK) Kristian Elhøj (KE)</p> <p>Teater: Cornelia Fromsejer (CF) Oliver Ohlsen (OO) Birgitte Borup (BB) Abu Sidek (AA) Mathias Dirchsen (MD)</p> <p>Kostumer og kulisser: Trine Halse (TH) Linda Søgaard Rasmussen (LR) Line Bay-Madsen (LB)</p> <p>Multimedie: Christoffer Elkær (CE)</p> <p>Tekstforfatter:</p> <p>Scenebygning: Allan Møller (AM) Ivan Dahl Jakobsen (IJ) Niels Refsager (NR) Claus Bæk (CB) Christian Friberg (CFB)</p> <p>Lyd og lysteknik: Markus Jakobsen (MJ)</p> <p>PR: Helen Mikkelsen (HM)</p>

Inklusion:

Pædagog:

Koordinatorer:

Derudover er der tilknyttet en række eksterne undervisere

Formål

Formålet med teaterprojektet er at skabe en fælles oplevelse af visuel karakter, samt en fælles fordybelse i et fælles emne. Samtidig er det af stor betydning, at hver enkelt elev finder nye og måske ukendte evner hos sig selv på det musisk/kreative plan.

Indhold

Projektet skal være grobund for den enkelte elevs udfoldelse og for hele holdets oplevelse af at løfte i flok.

Teaterundervisningen er tematiseret, så den på alle planer arbejder hen imod det fælles projekt, som teaterugen er.

I teaterugen samles og finpudses teaterundervisningens enkeltdele, så sang, musik, teater, dans og multimedie som helhed skaber det fælles mål, teaterkoncerten.

Teaterkoncerten opføres et antal gange i forbindelse med premiere, forældredag og åbne forestillinger for skoler og interessegrupper.

5.8.5 BOGLIGE UGER [SE SKEMA: BOG]

Formål

Formålet med de boglige uger at repetere og finpudse den enkelte elevs allerede erhvervede viden. De boglige uger ligger som forberedelse til eksamen og er et koncentreret, bogligt forløb i de enkelte eksamensfag.

Indhold

Indholdet af de boglige uger er undervisning og repetition af de fag, som er eksamensbærende. Skemaet lægges med henblik på at samle og strukturere den enkelte elevs eksamensforberedelse.

5.8.6 PRØVEUGER: STUDIE & PRAKTISK ARBEJDE [SE SKEMA: MP]

De mundtlige prøvers afvikling begrænses til to uger

De elever, der ikke er til prøve tilbydes at forberede sig til prøverne eller lave forskellige praktiske projekter sammen med vores pedel eller køkkenpersonale.

5.8.7 SPØRUGE [SE SKEMA SU]

Formål

Formålet med spuruge er fordybelse i de kreative/musiske/håndværksmæssige fag

Indhold

De enkelte sporelærere tilrettelægger et program, hvor eleverne bl.a. får mulighed for udforske, fordybe sig og få oplevelser med faget og fællesskabet på sit spor.

5.8.8 SEXUALUNDERVISNING

Klassetrin
9. og 10. kl
Timetal
Undervisere i faget
9. og 10. klasse Karen Refsager (KR) Hans Krabbe (HK)

Formål

Formålet med undervisningen i seksualundervisning er, at eleverne tilegner sig indsigt i vilkår og værdier, der påvirker sundhed, seksualitet og familieliv. Eleverne skal opnå forståelse af den betydning, seksualitet og familieliv har for sundhed samt af samspillet mellem sundhed og miljø.

Undervisningen skal knyttes til elevernes egne oplevelser, erfaringer og begreber for at medvirke til udvikling af engagement, selvtillid og livsglæde samt støtte den enkelte i udvikling af egen identitet i samspil med andre. Undervisningen skal endvidere medvirke til, at eleverne opnår erkendelse af egne grænser og forståelse for andres.

Undervisningen skal i enhver henseende bidrage til, at eleverne udvikler forudsætninger for, at de i fællesskab med andre og hver for sig kan tage kritisk stilling og handle for at fremme egen og andres sundhed.

Indhold

Undervisningen tilrettelægges således at følgende hovedområder inddrages:

9. klasse : Kroppens udvikling, fakta om seksualitet, prævention og kønssygdomme

10. klasse : Fokus på livsstil og samvær. Forståelse for, at følelser og kærlighed har betydning for sundhed, seksualitet og familieliv.

Timetal:

9. kl. 7 lektioner, samlet på en dag i foråret

10. kl. 5 lektioner, samlet på en dag i foråret.

I både 9. og 10. klasse varetages undervisningen af Karen Refsager og Hans Krabbe

Ud over den skemalagte undervisning, afholdes der i efterårssemestret og forårssemestret MIX, med tema om kærester, kristen familiestruktur mm.

5.8.10 IDRÆTS- OG SUNDHEDSUGE (UGE 6)

Klassetrin
9. klasse
Timetal
29 lektioner i uge 6
Undervisere i faget
Line Bay-Madsen (LB) Mathias Dirchsen (MD)

KOMPETENCEOMRÅDER OG -MÅL

Der har været arbejdet indenfor samtlige kompetenceområder i Fælles Mål med tilhørende indholdsområder/færdighed- og vidensmål.

Fagets kompetence- og indholdsområder:

- **Alsidig idrætsudøvelse:** Boldbasis og boldspil, dans og udtryk, kropsbasis/motorik, løb, spring og kast.
- **Idrætskultur og relationer:** Samarbejde og ansvar, normer og værdier, idrætten i samfundet og idrætsfaglige udtryk.
- **Krop, træning og trivsel:** Sundhed, kost og trivsel, fysisk træning, krop og identitet.

TEMAER: Klassen har valgt at opgive følgende tre temaer til prøven:

TEMA: Idræt og køn

Dette tema hænger sammen med kompetenceområderne **Idrætskultur og relationer** og **Krop, træning og trivsel**. Der har været arbejdet med temaet i forbindelse med færdighederne *elev kan vurdere samspillet mellem individ og fællesskab i idrætsaktiviteter* og *elev kan analysere fysiske og psykiske forandringer i forbindelse med kroppens udvikling*.

TEMA: Det sunde liv

Dette tema hænger sammen med kompetenceområderne **Krop, træning og trivsel** og **Idrætskultur og relationer**. Der har været arbejdet med temaet i forbindelse med færdighederne *elev kan vurdere idrætsvanernes betydning for sundhed og trivsel*, og *elev kan vurdere udviklingen af normer, værdier og etik i idrætskultur*.

TEMA: Idræt og leg

Dette tema hænger sammen med kompetenceområderne **Alsidig idrætsudøvelse** og **Idrætskultur og relationer**. Der har været arbejdet med temaet i forbindelse med færdighederne *elev kan beherske tekniske og taktiske elementer i boldspil*, *elev kan udvikle boldspil*, samt *elev kan vurdere samspillet mellem individ og fællesskab i idrætsaktiviteter*.

FORLØB

Der opgives forløb fra undervisningen på 9. klassetrin.

Fælles aktiviteter for eleverne:

- Dagligt motion: BS- for piger, cirkeltræning, bøb

- Skolernes motionsdag (sponsarløb)
- Karismaj - fælles idrætsstævne mellem 8 efterskoler

Herudover er følgende fag valgfri for eleverne:

- Sportspor
- Drengefodbold
- Pigefodbold
- Badminton (klub)
- Volley (klub)
- Fit4Jesus (klub)
- Team Alp
- Team Diving
- Mountainbike

Forløb - uge 6 (2019)

- **Gennemgang af prøven i idræt - 2 lektioner**
- **Idræt og køn - 7 lektioner**
  - o Forskellen på mænds og kvinders fysik (fx optagelseskrav i Politiet)
  - o Gennemgang af styrker og svagheder
  - o Evnen til at gøre sine medspillere bedre
- **Det sunde liv - 7 lektioner**
  - o Betydningen af at leve sundt (kost + træning)
  - o Doping og præstationsfremmende midler
  - o Træning og restitution
- **Idræt og leg - 7 lektioner**
  - o Boldspil og tekniske/taktiske øvelser
  - o Sammen er vi bedst
  - o Opvarmning og forberedelse
- **Arbejde med disposition og prøvespørgsmål - 9 lektioner**

5.8.11 FORDYBELSESUGE 2 (UGE 7)

Klassetrin
9 & 10. klasse ca. 45 elever der ikke er ude at rejse
Timetal
29 lektioner i uge 7
Undervisere i faget
Ugen nytænkes

Formål

Indhold

5.9 SKEMAER (FINDES I SKEMADOKUMENTET)

- 5.9.1 Hovedskema [HS]
- 5.9.2 Introdage [INTRO]
- 5.9.3 Sporange [SU]
- 5.9.4 Efterskolernes dag [EF]
- 5.9.5 Projekt opgave [P45]
- 5.9.6 Projekt opgave/OSO/Fagdage [P-46]
- 5.9.7 Skovbojul [Skov]
- 5.9.8 Juleafslutning [JP]
- 5.9.9 TeaterUGER [TK 1 - 3]
- 5.9.10 Fordybelsesuger, Idræts- og sundhedsuge [F&I]
- 5.9.11 Skitur [SKI]
- 5.9.12 Terminsprøve [TP]
- 5.9.13 Skriftlige prøver [SP]
- 5.9.14 Boglige uger [Bog 1 - 3]
- 5.9.15 Mundtlige prøver [MP 1 - 3]
- 5.9.16 Dokumentation for undervisningsdage